

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 200 lir

Primorski Dnevnik je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na dikstol. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govecu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PO OBISKU SOCIALISTIČNEGA TAJNIKA V ZR NEMČIJI CRAXI POTRDI ANDREOTTIJO, DA PSI NASPROTUJE ODPRTJU VLADNE KRIZE

Berlinguer: KPI je vedno pripravljena stopiti v vladno koalicijo

RIM — Predsednik vlade Giulio Andreotti je v Palacu Chigi sprejel tajnika PSI Bettina Craxija. Pogovor je trajal tri četrt ure. Craxi je predsednika vlade seznanil s »krovnimi informacijami«, ki jih je dobil med svojim nedavnim obiskom v Zahodni Nemčiji in med pogovori s kanclerjem Schmidtom ter predsednikom SPD Willyjem Brandtom. Z njima se je namreč socialistični tajnik pogovarjal tudi o širokopolnem zahodnemskem načrtu investicij v Evropi (in torej tudi v Italiji) ter o možnosti novega nemškega posojila Italiji.

Povsem naravno je, da pomemben politični videti seznanja predsednika vlade z rezultati svojih obiskov v tujini, kadar ti zadevajo vprašanja, ki so v neposredni pristojnosti vlade same. Vendar je to srečanje, glede na specifično italijansko politično vzdušje, tudi pomemben dogodek z izrazitim političnim prizvokom.

Ze nekaj časa razpravljajo vse stranke o La Malfornem predlogu o sestavi nove vlade, ki naj bi jo KPI podpirala v okviru organske vladne koalicije. V četrtki so agencije poročale, da je Moro izjavil na seji predstavnikov evropskih demokratskih strank, da »KD neče imeti komunistov v vladi. Do t. dne, pravzaprav, ni nič novega. Zanimivo pa je, da je tajništvo predsednika KD Alfa Mora sporočilo agencijam, da »Moro ni pooblaščen objaviti sinteze svojega govora« in torej tista poročila ene izražajo Morovih misli, Stratta, Moro s svojim demantijskim poudarja vrata vsaki možnosti.

V tem okviru je torej srečanje Craxija z Andreottijem zadobilo drugačno težo. Tajnik PSI je vselej zagotovil predsedniku vlade (in to poudaril na srečanju s Craxijem), da PSI meni, da bi bila vladna kriza »nekoristna«, ker je treba pred tem izboljšati odnose med strankami, kar je mogoče z lojalnim izvajanjem dogovorjenega programa. Prav je tudi, da se medtem razmišlja o novih rešitvah.

O političnem položaju je razpravljalo tudi vodstvo KPI, ki se je ukvarjalo tudi z vprašanji javnega reda (o tem poročamo na drugem mestu). Berlinguer je v izjavi za radio ocenil La Malfornovo izjavo in dejal: »Ne razumem, zakaj nekateri mislijo, da se izmikamo. Mi nečemo nazaj, nasprotno, pripravljamo se sprejeti svoje odgovornosti. Razumljivo pa je, da nečemo »v temi«, zato pa pričakujemo predvsem odgovore drugih strank in predvsem KD. Medtem pa osredotočamo vse naše napore k čim hitrejšemu izvajanju julijskega programskega dogovora med strankami. Gre nam predvsem za to, da se rešijo glavni problemi. Če bo medtem prišlo do možnosti vstopa KPI v vladno večino ali v ministrski svet, vedite, da tega mi gotovo ne bomo ovirali. Prav nasprotno.«

Zasliševanje načelnika SID

V okviru procesa zaradi pokola na Trgu Fontana so včeraj v Rimu zaslišali načelnika obveščevalne službe adm. Casardija, ki ni hotel v Catanzaro sklicujoč se na privilegij, ki za zakon priznava vodilnim državnim funkcionarjem. Čeprav je zasliševanje trajalo 8 ur, Casardi ni odgovoril na nobeno od ključnih vprašanj procesa. Na sliki: predsednik sodnega zbora dr. Scuteri ob prihodu na sedež SID. Poročilo na zadnji strani (Telefoto ANSA)

MIROVNIH POGAJANJ ZA BLIŽNJI VZHOD LETOS NE BO

Beginov poziv egiptovskemu narodu brez konkretnih predlogov za mir

Izraelska letala so ponovno napadla področje južnega Libanona

TEL AVIV — Diplomatsko dejavnost po silovitih napadih izraelskega letalstva na južni Libanon, ki so jo terjali nad 100 mrtvih, ni sploh označuje precejšnje malocnost v obsojanju neopracelivih posega, obenem pa jo karakterizira še kopica javnih proglasov in pozivov neposrednih in posrednih vpletenih v spor na Blžnjem vzhodu. Po radijskih in televizijskih valovih je poziv »miru in medsebojnega sodelovanja« egiptovskemu narodu in njegovemu predsedniku v angleščini poslal izraelski premier Begin, približno 24 ur potem ko je Sadat pred narodno skupščino zagotovil, da »bi za doseg miru šel tudi na konec sveta in celo v knežet (izraelski parlament)«.

Vendar pa se je Begin zaustavil raje pri starodavni zgodovini, pri tem je omenil Egiptance, da so bili nekdanji zavezniki, kakor da bi govoril o sedanjih stvarnostih in možnostih na kakršenkoli sporazumu. Navdihov za mir bi morali, tako eni kot drugi, priporočiti Begin, iskati vsi duhu skupne vere v boga, v božjo previdnost, v pravo in pravico, vseh človeških vrednot, ki so jih — vam in nam — predali prerokci.

Stvarnejši in manj visoko donose je bil Beginov »notranji« nasprotje, vodja opozicijske laburistične stranke Simon Peres, ki je na oboje vladniški predstavniki t. meriške vlade je dejal, da vobsta

MED KRAJŠIM OBISKOM ANDREOTTIJA

Ostri spopadi v Bologni med policijo in avtonomisti

Pet predlogov KPI pred torkovo sejo vlade o javnem redu

BOLOGNA — Konec tedna bo v Italiji vroče, vsaj kar zadeva vprašanje zaščite javnega reda. Rimski »avtonomisti« nameravajo kljub poveljnim kvestorja demonstrirati po mestnih ulicah v znak protesta proti zaprtju svojih sedežev, v Bologni pa je prišlo medtem do hudih incidentov med krajšim Andreottijevim obiskom. Predsednik vlade je sinoči prisostvoval svečanosti v občinski palači, kjer so bolnjski občinski pravi in župan Zangheri izročili »časno zastavo evropskega sveta«.

V prostorih bolonjske univerze so se medtem zbrali študentje (nekaj več kot tisoč) in razpravljali o tem, kako protestirati proti prihodu predsednika vlade. »Lotta continua« je predlagala mirno manifestacijo, medtem ko so »avtonomisti« skrajnejši predlagali neposreden spopad s policijo. Ker jih večina ni odobraval, so »avtonomisti« (kakih 300) zapustili skupščino in se v manjših skupinah podali v mestno središče, kjer so napadli z zazganimi bombami nekaj barov in gostiln, zaigrali nekaj avtomobilov in povzročili spopade s policijo, ki je arretirala dva maskirana »avtonomista«. Po zvezi so jih identificirali za Paolo De Angelis in Sergia Zanzanija.

Vprašanje javnega reda prihaja tembolj v ospredje, ker bo v torek vlada na svoji seji verjetno morala sprejeti (na pritisk KD) nekaj ukrepov. Med temi imenovanja odgovornih za varnostne službe (SISMI in SISDE) ter podjavnika, ki bo koordiniral s pooblaščenim predsednika vlade te dejavnosti.

O javnem redu je včeraj razpravljalo vodstvo KPI. Ugo Pecchioli je dejal, da komunisti zavračajo vsako instrumentalizacijo tega vprašanja in predlagajo pet točk, ki jih vsebuje tudi zaključni dokument seje vodstva. Pred tem so komunistični voditelji razpravljali tudi o zaključkih moskovskih proslav oktobrske revolucije in srečanju med Berlinguerjem in Carrillom. Berlinguer je tudi poročal o nedavnih političnih razpravah, ki jih je sprožil La Malfa s svojo pobudo.

Pet točk KPI je mogoče strniti takole: komunisti nasprotujejo »izjemnim zakonom«, zato pa predlagajo, naj država zajamči javni red z večjo odgovornostjo, kar konkretno pomeni 1. ustanovitev sindikata policijskih agentov v okviru reforme službe javne varnosti, 2. takojšnje uresničevanje zakona o reformi državne varnosti in odpravo vseh posledic, ki jih je organizacija državne varnosti zapustila potem ko je globoko zabredla v »črne mreže«, 3. strogo izvajanje tistega dela programskega sporazuma, ki predvideva »depenalizacijo« manjših prekrškov, uvedbo »alternativnih kazni in ukrepov za preventivno zaščito javnega reda«, 4. reformo jetniškega sistema z gradnjo novih sodobnih jetnišč, reformo odreda jetniških paznikov in okrepitvijo sodnega nadzorstva nad življenjem in zapori, 5. okrepitev investicij na

VČERAJ URADNA PREDSTAVITEV V »LIPICI«

Celotno gradivo o osimskih sporazumih v nad 500 strani obsegaajočem zborniku

Predsednik SZDL Mitja Ribičič: Prihodnji zbornik naj bo že zbornik uresničenih določb

LIPICA — Predstavniki koprke založbe »Lipa« in uredniškega odbora so včeraj predstavili predstavnikom družbenopolitičnih organizacij, primorskih občin, predstavnikom Slovencev iz Italije in sredstvom javnega obveščanja, zajeten zbornik z naslovom »Osimski sporazumi«. V njem so zbrani vsi najpomembnejši javni dokumenti osimskih sporazumov med Italijo in Jugoslavijo od prvega obvestila javnosti o doseženem sporazumu, o podpisu sporazumov in njihovi ratifikaciji, o stalnih predstavnikov narodnosti (slovenske v Italiji in italijanske v Jugoslaviji), celotno besedilo sporazumov do dokumentov v zvezi z izmenjavo ratifikacijskih listin. Uvodno besedo je napisal predsednik SZDL Slovenije Mitja Ribičič, zbornik pa dopolnjuje še fotografsko gradivo in geografske karte.

Gre vedno za izredno dragoceno in pomembno publikacijo, v kateri je zbrano praktično vse, kar zadeva osimske sporazume od dokumentov samih v ožjem pomenu besede pa do izjav zveznih in republiških organov in predstavnikov na jugoslovanski ter državnih in deželnih organov in predstavnikov na italijanski strani. Zbornik, ki obsega nekaj več kot 500 strani je zato izjemno založniški podvig, prvi te vrste v Sloveniji in celo v Jugoslaviji (v Italiji ga tudi še ni), ki sicer nima formalno značilne uradnosti, ki pa je vendarle v kar največji meri popoln in precizen, tako da bo — kot je bilo poudarjeno v predstavitvi — nepogrešljiv priročnik za vse in vsakogar, ki se ukvarja in ki se bodo v fazi uresničevanja sporazumov samih (kar je sicer že v teku — kot je poudaril predsednik uredniškega odbora Marjan Osojnik) vsakodnevno soočili z obširno in zahtevno problematiko uresničevanja sprejetih sporazumov.

Predstavniki založbe »Lipa« in odgovorni urednik zbornika Cironir Kolenc je v uvodnih besedah povedal, kako je do realizacije zbornika prišlo, kakšne težave je bilo treba premostiti pri zbiranju, prevajanju in rediranju gradiva in izraziti prepričanje, da bo zbornik koristno služil vsem, ki so kakor koli angažirani okrog osimskih sporazumov. Izrekel je priznanje vsem sodelavcem in med njimi posebej dr. Šiškočiču za zbiranje gradiva z italijanske strani in dr. Branku Verčonu za pomemben preložitelski del. Predsednik uredniškega odbora Marjan Osojnik je prav tako poudaril misel o pomembnosti založniške pobude koprke »Lipe« in o dragoceni zbirki o osimskih sporazumih kot dokumenta in priročnik.

V razpravo so posegli med drugimi dr. Peterin, dr. Joža Vilfan in predsednik SZDL Mitja Ribičič, ki je izid zbornika simbolično označil za »jeseni prvo lastovsko pomlad« v smislu, da je njegov pomen prav v tem, da prihaja v javnost s hvalevredno založniško naglico in podjetojst pri sedaj, ko osimski sporazumi prehajajo v fazo uresničevanja. Zbornik o osimskih sporazumih, ki ga je v svojem uvodnem prispevku označil za »prvi vzorec modernega dogovora prav zaradi tega, ker ni usmerjen v preteklost, ker ne razrešuje samo starih nesporazumov in sporov, marveč so prvenstveno usmerjeni v bodočnost in ustvarjajo temelje za novo vizijo prihodnosti, je namreč — tako je poudaril Mitja Ribičič — sam po sebi spodbuda, da bi se naše meje — ker je to politika socialiste Jugoslavije — se bolj odprele z najširšim sodelovanjem in z vključevanjem narodnih manjšin ne kot mostu, po katerem se hoji, ampak kot subjektivni, kar nosila sporazumov. Pri tem je Ribičič izrazil željo, da bi založba »Lipa« nadaljevala v tovrstnih publikacijah in naslednja o Osimu

Mednarodni obisk »ob odprti meji«

LJUBLJANA — Na povabilo izvršnega sveta SR Slovenije prispe danes na obisk v obmejne kraje na Primorskem nad 100-članska skupina slovenskih predstavnikov delegacij, ki sodelujejo na beograjski konferenci o evropski varnosti in sodelovanju. Gošče si bodo danes ogledali Postojnsko jazo, se zadržali v Lipici na kosilu, kasneje pa obiskali italijansko gimnazijo v Kopru in prispele zvečer v Portorož, kjer jim bo predsednik izvršnega sveta Marinc priredil večerjo.

Jutri se bodo gostje podali v Novo Gorico, kjer se bodo seznanili z razpisi in vlogi najmlajšega slovenskega mesta, ki je nastalo ob odprti meji, na povratku pa bodo gostje mestne skupščine Ljubljane. Pod noč se bodo vrnili v Beograd.

VLADO BARABAS

PREISKAVA POSTAJA »EKSPLOZIVNA«

Menda že v rokah sodnikov seznam Sindonovih »klientov«

Gre za petsto vplivnih italijanskih osebnosti, ki so s pomočjo siciliskega bančnika izvažale kapital v Švico

MILAN — Preiskava o zrušenju finančnega »imperija« siciliskega bančnika Micheleja Sindone je stopila v novo in morda »eksplozivno« fazo. Po aretaciji in poznejši izpostavitvi na svobodo poverjenega upravnika »Banco di Roma« Maria Baroneja in po zaslišanju bivšega upravnika istega bančnega zavoda Ferdinanda Ventriglie so preiskovalci menda končno le dobili v roke seznam 500 »klientov« Sindonovih bank, preko katerih so izvažali kapital v Švico.

O tem, da je preiskava stopila v delikatno fazo, prča že sama mrliška dejavnost preiskovalcev in finančne strazne, kaj naj bi včeraj izvedla vrsto preiskav. Preiskovalni sodnik Urbisci je včeraj odpo

toval z letalom neznanom, ni pa izključeno, da je »osebno šel« v Rim, kjer naj bi mu izročili znameniti seznam. Imena v tem seznamu so sicer — kot vse kaže — izmišljena, vendar naj bi sodniki razpolagali tudi s »ključem«, s katerim ugotovijo dejansko istovetnost »izvoznikov« kapitalov.

Bolj kot sodna je seveda zanimiva politična plat celotne afe. Petsto oseb iz seznama prav gotovo ne bodo sodno preganjali, saj so kapitali izvozili leta 1974, ko tako počasi ni predstavljalo kaznivskega dejanja, ampak je bilo le administrativni prekršek, za katerega je bila predvidena le visoka globa, ne pa zaporna kazen. Toda vedno bo, objava imen pomenila ogromen škandal, saj gre povečini za zelo znane in vplivne osebnosti, kot prča tudi denar, ki so ga vložili v njegove banke, pa čeprav so bile te na robu bankrota, oziroma so jih že začeli likvidirati.

Objava teh imen pa bi pomenila zelo hud udarec tudi za Sindono, kateremu grozi ekstradicija iz ZDA. Naenkrat bi mu namreč zmanjkala podpora svojih »starih klientov«, za katere je bil največji v razloku v enem najboljših newyorških hotelov. Ameriški sodniki so zahtevali od siciliskega bančnika, naj v roku dveh tednov dokaže svojo trditve, da je »politični preganjalec«. Če Sindona tega ne bo storil, bo njegova izročitev italijanskim oblastem neizbežna. (tm)

(Nadaljevanje na zadnji strani)

V Italiji je zamrl železniški promet

RIM — Sinoči ob devetih je v Italiji dejansko zamrl ves železniški promet zaradi 24-urne stavke, ki so jo oklicali pristadki CGIL - CISL - UIL. Računajo, da zaradi vzporednega vpliva stavke železnih sindikatov in »avtonomnih« železničarjev (slednji povzročajo polurne zamude na vlakih) dejansko ni 90 odstotkov vlakov sploh zapustilo postaj. Železničarji CGIL - CISL - UIL so namreč ohranili predvsem kontrolne urade in tehnično osebje.

Spremeniti omejitve hitrosti v mestih

RIM — Predsednik polsanske komisije za prevoze, komunist Lucio Libertini je mnenja, da bo moral parlament preveriti »nesorazmerje med novimi globami za kršitve odloka o omejitvi hitrosti in resnostjo prekrškov, kajti tak, kot se uveljavlja, je, da je zadevni dekret preizkus »etere« rednih kršilcev, ki padejo v mrežo cestne policije. Verjetno bi moral denarne globe rahlo znižati, obenem pa zagotoviti, da jih bodo morali plačati zares vsi kršilci. Libertini je tudi predlagal, naj bi omejitve hitrosti v mestih spremenili v omejitve hitrosti na tistih mestnih ulicah, do katerih se steka »enagel promet«. V teh primerih bi verjetno kazalo zvišati omejitve, ki je sedaj 50 kilometrov na uro. O tem, zaključuje Libertini, bi morale odločiti občine, ker najboljše poznajo stanje mestnega prometa.

Še pred koncem meseca vsedržavna stavka časnika

RIM — Vsedržavni svet FNSI e notne sindikalne organizacije italijanskih časnikaarjev je na svoji včerajšnji seji sklenil oklicati en dan stavke še v teku tega meseca v znamenju protesta proti hudim zamu-

Formalna obtožba za domnevne krivce škandala v Maianu

SAVONA — Presenetljiv razplet v preiskavi o škandalu montažnih hiš v Maianu: sodnik Renato Acquaroni, ki je včeraj zaključil svoje delo in predal akte v nadaljnji postopek, je formalno obtožil neizpolnjevanja dolžnosti videmskega prefekta Domenico Spaziantija in njegovega sodelavca Domenica Labio. Obenem je obtožil izsiljevanja bivšega župana v Maianu Girolama Bandero in bivšega Zamberlettijevga osebnega tajnika Giuseppeja Balba, poskusa izsiljevanja pa bivšega predsednika

bolnišnice v Savoni odv. Romea Pastrenga, ki naj bi imel vlogo posredovalca med Balbom in Bandero ter savonskim podjetnikom Renatom Carozzom.

Afera, ki je privedla Balba, Bandero in Pastrenga na zatočno klop, je bruhnila dokaj nepričakovano na dan sredi avgusta. Tedaj se je lastnik tovarne montažnih hiš »Precasa« Renato Carozzo obrnil na savonsko sodstvo, češ da sta mu bivši župan in bivši Zamberlettijev tajnik izsilila skupno 28 milijonov lir

v zameno za dodelitev naročila montažnih barak. Aretacija Balba in Bandere in preiskava, ki ji je sledila, je dvignila precej prahu in je imela kot posledico tudi odstop podjavnika pri notranjem ministrstvu Giuseppeja Zamberlettija. Na osnovi gradiva, ki ga je zbral savonski sodnik, je nato tudi videmsko sodstvo začelo splošno preiskavo o dohavi vsega materiala prizadetemu območju v Furlaniji.

Kar najbolj preseneča v Acquaronijevih zaključkih in obtožnici je

OBNOVITEV ŠOLSKIH ORGANOV

JUTRI NA VSEH ŠOLAH VOLITVE
V MEDRAZREDNE IN RAZREDNE SVETESlovinci se bomo jutrišnjih volitev polnoštevilno
udeležili - Volišča bodo odprta od 8. do 20. ure

Jutri bodo po vsej Italiji volitve za obnovo šolskih medrazrednih in razrednih svetov. Na volitve bodo šli tudi slovenski starši in dijaki, pa čeprav s težkim srcem, v zavedanju, da se slovenski šoli godi krivica, ker najprej dežela in nato vladna nista upoštevali soglasne zahteve vseh slovenskih političnih in družbenih dejavnikov, da se ustanovijo samostojni okraj za slovenske šole in s tem pristopi k uresničevanju avtonomije slovenske šole.

Vse politične stranke in organizacije, ki vključujejo Slovence, so v okviru tržaškega in goriskega enotnega šolskega odbora po skrbni preučitvi položaja in posledic te okoliščine, sklenile, da se Slovenci sicer udeležijo jutrišnjih volitev v razredne in medrazredne svete, da se udeležijo tudi decembrskih volitev v zavodne svete, da pa bojkotiramo decembrske volitve v pokrajinske in okrajne svete, ker ti organi niso v skladu z zahtevami po samostojnem okraju za slovenske šole in ne odražajo interesov slovenske narodnostne skupnosti. V primeru razrednih, medrazrednih in zavodskih svetov je drugače, ker dajejo slovenskim staršem, dijakom in tudi šolnikom le možnost neposrednega vplivanja na funkcionalnost šol in na bolj demokratične odnose v njih.

Pa predvidimo k čisto tehničnemu vidiku volitev.

Jutri bodo torej volitve v medrazredne in razredne svete na vseh naših šolah. Volišča bodo odprta od 8. uri, zaprli pa ob 20. uri. Kdo pa lahko voli? Volijo lahko starši (oče in mati), ki imajo otroka na posamezni šoli. S seboj morajo imeti osebni dokument. Vsak volivec bo dobil na šoli glasovnico, na katero bo napisal ime, ali imena kandidata, ki jim hoče dati svoj glas. Kandidatne liste bodo razbožene na volišču.

MEDRAZREDNI SVET. V medrazredni svet volijo starši osnovnošolskih otrok. Svet je sestavljen od vseh učiteljev, ki poučujejo v posameznem razredu, enega predstavnika staršev za vsak razred in diškličnega ravnatelja. Glasuje se tako, da volivec vpiše samo eno ime in priimek, ki ga izbere med imeni staršev (očeta ali matere) razreda, ki ga obiskuje njegov otrok.

RAZREDNI SVET NIŽJE SREDNJE ŠOLE. V ta organ volijo starši, katerih otrok obiskuje nižjo srednjo šolo. Razredni svet sestavljajo vsi šolniki razreda, 4 izvoljene starše in ravnatelja zavoda. Glasuje se tako, da se na glasovnico napiše dve imeni, izbrani iz seznama staršev istega razreda, ki ga obiskuje volivec otrok.

RAZREDNI SVET VIŠJE SREDNJE ŠOLE. V ta šolski organ volijo starši in dijaki. Razredni svet višje srednje šole sestavljajo vsi

IZ PODATKOV OBČINSKEGA STATISTIČNEGA URADA

Bolj umirjeno, a še vedno občuteno višanje cen jestvin

Najbolj se je podražilo sadje, cena pražene kave pa se je celo znižala

Cene pri svojem vztrajnem vzpenjanju res ne poznajo prenočja. Iz podatkov tržaškega občinskega statističnega urada za gibanje cen v prehranbenem sektorju je namreč jasno razvidno, da neustavljajo vzpenjanje, čeprav moramo reči, da so razlike v cenah v obdobju september-oktober vsekar nekoliko nižje od tistih, na katere smo bili vajeni v prejšnjih mesecih. Od septembra do oktobra letos so se skratka cene raznih jedi le rahlo dvignile, čeprav se tudi to krepko pozna v družinskih proračunih in obračunih. Predvsem če okoliške cene primerjamo s cenami iz lanskega oktobra.

28. februarja 1978
prizivna razprava
proti J. Oberhauserju

Prizivna razprava proti bivšemu poveljniku zloglasnega nacističnega taborišča v tržaški Riziarni Josephu Oberhauserju se bo pričela 28. februarja prihodnjega leta. Včeraj so namreč opravili vse formalnosti za sestavo dnevnega reda prihodnjega zasedanja tržaškega prizivnega porotnega sodišča, ki se bo pričelo 1. februarja in zaključilo 18. marca. Na dnevnem redu je deset procesov, od katerih je zadnji proces proti Oberhauserju.

Naj navedemo nekaj primerov. Kruh se je od septembra do oktobra podražil povprečno za 0,7%, v primerjavi z lanskim oktobrom pa za celih 18,2%. Testenine so se v enem mesecu podražile za 1,5%, v primerjavi z lanskim oktobrom pa za 16,2%. Znatno se je podražil riž. Medtem ko smo oktobra lani plačali 606 lir za kg riža, smo v letošnjem septembru odšteli že 896, v oktobru pa kar 917 lir, to se pravi 4,2% več v primerjavi s septembrom in kar 51,6% več v primerjavi z lanskim oktobrom. Meso se je v enem mesecu povprečno dvignilo za 0,5%, v primerjavi z istim obdobjem lani pa za povprečno 15%. Zajčje meso je bilo v oktobru celo za 0,6% cenejšje kot v septembru.

Večje podražitve beležimo pri sirih. Prvoradni parmezan se je podražil za 3,5% (+18% v primerjavi z lanskim oktobrom). Cena za kg se je 7,333 lir v lanskem jeseni povzpela na 8,476 lir v septembru in 8,767 v oktobru. Za 2,6% dražji je tudi ovčji sir (od lanskega oktobra se je podražil kar za 27%).

Zanimiv je podatek za praženo kavo. Medtem ko so se cene do nedavnega vrtoglavno dvigale, so v zadnjem mesecu celo upadle. V lanskem jeseni je namreč kg pražene kave stala 5,542 lir. V enem letu je cena poskočila na 9,931 lir, od septembra do oktobra pa se je znižala na 9,625 lir (-3,1%).

Nekoliko drugače je s sadjem in zelenjavo. Podražitve so tu znatneje. Medtem ko je cena jajčevcev (melancan), paprike in krompirja (-36,6% od lanskega oktobra)

razredni profesorji, 2 starša, 2 dijaka in ravnatelj. Na glasovnico napiše vsak volivec (oče, mati) eno (lahko tudi dve) ime in priimek starša, ki ima svojega sina ali hčera v istem razredu. Prav tako vsak dijak napiše na glasovnici eno (lahko tudi dve) ime in priimek dijak iz istega razreda.

Starši in dijaki lahko oddajo pri volitvah v medrazredne in razredne svete tudi preferenčni glas.

Resolucija dijakov
liceja «F. Prešeren»

Dijaki znanstvenega in klasičnega liceja «F. Prešeren», zbrani na skupnem zborovanju dne 11. tega meseca, smo enotno sklenili, da bojkotiramo volitve v pokrajinske in okrajne svete. Zavedamo se namreč, da bi bili v skupnem šolskem okraju predstavljeni v manjšini in da bo samo s samostojnim šolskim

okrajem postala slovenska šola enakopravna italijanski. Bojkot, ki mora biti enotna in odločna akcija, ni pa naš dokončni nastop, a le začetek boja, s katerim naj bi enkrat za vselej dosegli popolno avtonomijo slovenske šole. Dijaki smo sklenili, da se moramo v našem boju povezati s starši in profesorji ter z vso demokratično in napredno slovensko in italijansko javnostjo.

Nadalje smo poudarili negativno dejstvo, da v tržaškem šolskem odboru ni nobenega predstavnika dijakov. Zato hočemo, da se upošteva naša zahteva po dijaškem predstavniku.

Dijaki znanstvenega in klasičnega liceja «F. Prešeren»

● Na sedežu deželne uprave so na mestih terminal, ki je neposredno povezan z elektronskim centrom poslane šolnice v Rimu in lahko nudi vse informacije o državnih zakonih.

ODLOČNA STAVKOVNA AKCIJA BOLNIŠNIŠKEGA OSEBJA

Nevzdržni položaj v bolnišnicah
je treba nujno hitro izboljšati

Predstavniki delavcev v bolnišnicah so se včeraj sestali s predstavniki tiska ter krajevnih uprav ter ohlajali svoje zahteve

Obnove delovne pogodbe, ki je zapadla že pred enajstimi meseci, ustreza poklicna usposobitev operaterjev v zdravstvu ter zagotovitev drugega, sodobnejšega zdravstvenega sistema so osnovne zahteve, ki jih sindikalna federacija delavcev v bolnišnici vztrajno, a očito brez uspeha, že dolgo postavlja pristojnim oblastem. S temi zahtevami so delavci bolnišnice tudi ponovno stopili v boj, ki se je pričel včeraj z razgledeno 24-urno stavko in ki bo dosegel svoj vrhunec v sredo, 16. novembra, z vsedravnno celodnevno stavko.

Včeraj so imeli bolnišniški uslužbeni in njihovi sindikalni predstavniki dokaj razgiban dan. Stavko so obogatili z raznimi pobudami. Ob 11. uri dopoldne je bila v konferenčni dvorani glavne bolnišnice tiskovna konferenca, uro kasneje so se stavkajoči sestali s predstavniki občine in pokrajine ter jim obrazložili svoje zahteve ter probleme, s katerimi se že dolgo soočajo. Popoldne pa je bila množična skupščina, na kateri so delavci te probleme med sabo še poglobili. V naslednjih dneh jih

čaka še vrsta drugih srečanj (danes ob 16. uri se sestanejo s predstavniki političnih sil, v ponedeljek s predstavniki raznih delavskih svetov in v torek z deželnim odborom), katerih namen je senzibilizirati javno mnenje in družbeno politične komponente z nevzdržnim položajem, ki vlada v vseh italijanskih bolnišnicah in v tržaški posebej.

Kot rečeno, ni obnovev zapadle delovne pogodbe, na katero je vezan tudi sam problem plač, glavni problem, ki je narekoval sedanje stavkovanje, temveč gre tu za vsostransko presovno zastarelega bolnišniškega sistema. To so posebej poudarili med včerajšnje tiskovno konferenco.

Medtem ko se večkrat govori o bajnih plačah raznih zdravnikov - abarotov, se čestokrat pozablja, menijo staviteljki, da so plače bolnišniškega osebja med najnižjimi v javnih službah. Bolnišniški pomočniki namreč prejmejo povprečno 200.000 lir mesečno, navadni bolničar 232 tisoč, poklicni bolničar (najvišja specializacija) pa doseže 250 tisoč. Zanimivo in hkrati nepomislno pa je, da morajo zaradi pomanjkanja osebja tudi nekvalificirani bolničarji opravljati dela, za katera niso usposobljeni. Posledice si lahko sami predstavljamo. Ob tem se odpira tudi vprašanje usposabljanja bolnišniškega osebja, ki je popolnoma neučeno. Danes namreč 60 odst. bolnišniškega osebja nima poklicne usposobitve.

Trst kot mesto upokojevcv ima še posebne probleme. Bolnišnice so prunatane s starimi ljudmi, za katere seveda niso drugače uredili problema. Upoštevati moramo, da vsak pacient stane 50 tisoč lir dnevno. To pomeni povrh še zapravljanje, medtem ko bi te probleme bolje rešili s preventivnim zdravljenjem. O vrednotenju zdravljenja na domu in ambulantah, če k temu vsemu dodamo še dejstvo, da ostaja družbeno - zdravstveni koncorzij še vedno samo na papirju in da v bolnišnicah primanjkuje higijene in najpreprostejših zdravstvenih naprav, medtem ko po drugi strani stremijo za nakupom radiološke naprave, ki stane 400 milijonov, je slika še polnejša in opravičuje splošno ogorčenje bolnišniškega osebja.

Skupščina delavcev obrata SIRT

Včeraj je bila skupščina delavcev obrata SIRT (bivši Vetrobol), katere so se udeležili predstavniki pokrajinske federacije CGIL, CISL in CCdL-UIL, ki je proučila položaj obrata glede na zadnje časopisne

OB ZAVRNTVI PRAVICE DO DVOJEZIČNEGA POSLOVANJA

SVETOVALCI KPI OBDOJAJO SKLEP
DEŽELNEGA NADZORNEGA ODBORAZavrntev sklepa Kraške gorske skupnosti je
žaljiva za vso slovensko narodnostno skupnost

Komunistični deželni svetovaleci Lovriha, Colli, Tonel, Donadel in Zorzenon so naslovili na predsednika deželnega sveta pismo, v katerem obsojajo odločitev deželnega nadzornega odbora, ki je zavrnil sklep Kraške gorske skupnosti o dvojezičnem poslovanju, to je o pravici, da se slovenski svetovalci izražajo v svojem materinem jeziku. Nadzorni odbor je namreč pred dnevi odredel zahtevo po slovenski prevajalki. Takšno zadržanje deželnega organa je po mnenju komunističnih svetovalecev življeno in diskriminatorno ne le za Kraško gorsko skupnost, ki se je dejansko že od samega začetka posluževala prevajalke, temveč za vso slovensko narodnostno skupnost.

Stališče deželnega odborništvaja omejuje avtonomijo krajevnih uprav, pravijo komunistični svetovalci, poleg tega pa škodi mirujočemu sožitju med tu živčima narodnostnima skupnostima in ne upošteva pravic, ki so si jih Slovenci priborili ter vzdržijo, ki je nastalo po osimskem sporazumu in ob samem sprejetju program-

skega sporazuma med strankami ustavnega loka v deželnem svetu. Podpisniki zato zahtevajo od predsednika deželnega sveta, da s tem v zvezi ustrezno ukrepa in zagotovi spoštovanje pravic Slovencev.

Vprašanji svetovalec
Draga Štoka (SSK)
deželnemu odboru

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Drago Štoka je vložil dve vprašanji deželnemu odboru. Prvo se nanaša na zemeljska dela na Prevalu, ki se nadaljujejo kljub protestom številjanskih občinskih uprav, krmanske gorske skupnosti in občin na območju Krmna, in spreminjajo poljedelska zemljišča v močvirje. Drugo vprašanje se nanaša na nedopusten sklep deželnega nadzornega odbora, ki je zavrnil sklep kraške gorske skupnosti o prevajalki. Svetovalec Štoka spravi odbor, kaj bo ukrenil, da se reši ta problem, ki je žaljiv za slovensko manjšino.

● Fotografija razstava «Vas v Furlaniji: Reana del Roale», ki jo je organizirala Ljudska knjižnica, bo trajala do 19. tega meseca. V razstavnici dvorani v Ul. Teatro Romano 7, so občinstvu na ogled fotografije posneti, ki delo osnovnošolskih in nižješolskih otrok omenjene furlanske vasi. Razstava je zelo zanimiva, saj prikazuje življenje in delo vasi skozi oči otroka. Občinstvo si lahko ogleda fotografije vsak dan ob 9. do 13.30 in od 15. ure do 19.45.

Danes in jutri proslave
oktobrske revolucije

Drevo ob 20. uri bo na pobudo devinsko - nabrežinske sekcije KPI na sedežu PD «I. Gruden» proslavila 60. obletnico oktobrske revolucije. Govorila bosta Paolo Sema in Ravel Kodrič. Sledile bodo recitacije in nastop pevskega zbora PD «I. Gruden».

Proslave bodo danes tudi na pobudo sekcije Sv. Vid - Staro mesto, ki priredi od 9. do 19. ure manifestacijo na Trgu Cavana. Ob 17.30 bo govoril Sergio Canciani. Ob 19.30 bo o oktobrski revoluciji govoril v Ljudskem domu «Togliatti» C. Tonel, ob 20.30 pa bo proslavila tudi gledališče «F. Prešeren» v Boljuncu, kjer bo nastop opsenske dramske skupine, o obletnici pa bosta govorila Dušan Lovriha in F. Monfalcon.

Jutri bodo obletnico revolucije proslavljali člani sekcije «Vostoka», ki se bodo zbrali v gostilni «Bivša Zlata zvezda» pri Sv. Ivanu. Govoril bo poslanec Antonino Cuffaro.

SEJA SINDIKATA
SLOVENSKE ŠOLE

V torek, 15. t.m., ob 18. uri odbovora seja. Na seji bo govor o obnem zboru ter o volitvah v šolske svete.

Tajništvo

VČERAJ NA PROSEKU

VESELO MARTINOVANJE

Na Proseku je bilo včeraj nadevse veselo. Kljub ne preveč ugodnemu vremenu in neprijetni megli se je na Martinovo, ko na Proseku praznujejo vsakega patrona, zbralo veliko ljudi. Že jutraj so prišli v vas krošnjari s sladkarijami, igračami in z drugim blagom ter spremljeni center vasi v pravo sejmico, nekoliko izven vasi po prodajalci prašičke za vzejo. Še pred nekaj leti je bila ta trgovina «monopol» Furlanov, včeraj pa smo med prodajalci našli tudi na Slovenca. Naprodaj so bili tudi ljubki ponjili, okoli katerih se je zbrala vsaka otročad.

Natrpase so bile seveda tudi gostilne in osmice, ki so jih ob tej priložnosti odprli domači kmetje. Vse do poznih večernih ur je bilo na cestah zelo živahno, polno dočevalcev in gostov iz mesta in iz bližnjih vasi. Martinovanje na Proseku, z novim vinom in domačimi klobasami s kislim zeljem, je že tradicionalen praznik, ki ga neče nihče zamuditi.

Uprava Narodne in študijske knjižnice sporoča, da bo zaradi knjižničarskega tečaja NSK od 19. novembra odprta vsak dan samo do 13. ure.

Z zasedanja deželnega sveta

Odobren zakon
o plačah osebja

Deželni svet je včeraj z večino glasov, vzdržali so se Furlansko gibanje, Slovenska skupnost in MSI, odobril zakonski osnutek, ki uvaja spremembe in dopolnila k deželnemu zakonu št. 48 o pravnem statusu in plačah osebja dežele Furlanije-Juljske krajine. Bettoli za KPI in Zanfagnini za PSI sta izrazila marsikateri pomislek ob tem zakonskem osnutku, predvsem glede nedopustnega načina, ko svetovalci KD predlagajo popravke, ki jih odbor ni osvojil le z željo, da bi v obeh osebja izpadli kot dobrobršni.

Prihodnji teden bo delo dežele skupščine nadevse pomembno, saj bodo razpravljali o obnovi prizadele Furlanije, volili predsednika 6. stalne komisije in štiri člane deželnega odbora za radiotelevizijsko službo. Prvo zasedanje bo v torek, 15. novembra.

Tržaški predstavniki
na svečanostih v Gradu

Tržaški župan Spaccini, odborniki za kulturo Cesare in rektor De Ferra so na povabilo občinske uprave štajerskega glavnega mesta, ki praznuje 850. obletnico ustanovitve, prišli v Gradec. Na srečanju z graškimi upravitelji bodo tržaški predstavniki govorili o sodelovanju med pobratena mestoma s posebnim poudarkom na probleme obeh univerz. Ob tej priliki bo v tržaškem muzeju Revoluta razstava o urbanističnem razvoju Trsta v 18. in 19. stoletju. Razstavo so pripravili v sodelovanju z graško občinsko upravo.

Usodni korak
mladega inženirja

Iz še nepojasnjenih razlogov si je včeraj dopoldne s strelom v glavo vzel življenje 27-letni inženir Guido Slataper iz Ul. Bellosguardo 1. Ob 14. uri ga je sestra Simona ob povratku domov našla mrtvega na postelji. Slataper, ki je pred usodno odločitvijo napisal pismo očetu, materi in zaročenki, ki živi v Turinu, je bil zaposlen v očetovem skladišču tekočega goriva za ogrevanje. Bil je vnuk Sci pia Slataperja.

Italijanski program koprškega radia bo v nedeljo, 13. t.m., ob 11. uri v okviru oddaje «Dognodki in omedvje» posvečen prikazu ustanov slovenske manjšine v Italiji, oddaljal intervju z dr. Karlom Šiškovcem o pomenu in vlogi Slovenskega raziskovalnega inštituta.

Prav tako v nedeljo ob 12. uri bo v oddaji «Razgovori s poslušalci» urednik Emilio Opassi predstavil ciklus oddaj o slovenski manjšini v Italiji.

V ponedeljek, 14. t.m., ob 14. uri v okviru športne rubrike «Stadijani in teledavice», pa bo na vrsti razgovor z Volkom Kozmanom in Zdrženjem slovenskih športnih društev v Italiji.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 12. novembra
EMIL
Sonce vzide ob 7.00 in zatone ob 16.38 - Dolžina dneva 9.38 - Luna vzide ob 8.04 in zatone ob 17.57.
Jutri, NEDELJA, 13. novembra
STANISLAV

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 12,6 stopinje, najnižja 10,8, ob 13. uri 12,6 stopinje, zračni tlak 1027,3 mb rahlo pada, vlaga 79-odstotna, nebo oblačno s slabo vidljivostjo brezvevneje, morje mirno, temperatura morja 15,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 11. novembra 1977 se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 5 oseb.

UMRLI SO: 73-letni Bruno Zuan, 49-letna Luciana Zornada, 90-letna Marija Kocijancic vd. Razzini, 72-letni Valentino Sittaro, 96-letna Iolanda Pastorcich pr. Lecovich.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Montorsino 9, Trg Valmura 11.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belgoglio 4.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg Goldoni 8, Ul. Belgoglio 4.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčinje: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-114; Bojše polje: Zgonik: tel. 225-506; Nabrežina: tel. 200-121; Sešalje: tel. 208-197; Zavljje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

REGULATORJI

Za avtomatično termoregulacijo ogrevalnih naprav
LA NAFTA
Furlan G. & Figlio
Trst - Ul. Rio Primario 2
Tel. 811304 - 812316

CLIMA SERVICE

STALNO
SLOVENSKO GLEDALIŠČE
V TRSTU

Kulturni dom

Sezona 1977/78

OTVORITVENA PREDSTAVA

OTON ZUPANČIČ

VERONIKA DESENIŠKA

tragedija v dveh delih

(pet dejanj)

Ob stoletnici pesnikovega rojstva

Scena: VLADIMIR RIJAVEC

Kostumi: MIJA JARČEVA

Glasba: MOJMI SEPE

Režija: JOŽE BABIČ

Danes, 12. t.m.,

ob 20. uri izven abonmaja.

STALNO
SLOVENSKO GLEDALIŠČE
V TRSTU

Kulturni dom

GOSTOVANJE SLOVENSKEGA
NARODNEGA GLEDALIŠČA
IZ MARIBORA

Mirko Mahnič

ŽE ČRIČEK PREPEVA

ali

velika beseda v mariborski čitalnici

Režiser in lektor MIRKO MAHNIČ

Scena: Niko Matul

Kostumi: Milena Kurmarjeva

V petek, 18. t.m., ob 20.30

za abonma red A - primirski

V soboto, 19. t.m., ob 20.30

za abonma red B - prva sobota

za premieri in red F - sindikalni

V nedeljo, 20. t.m., ob 16. uri

za abonma red C - prva nedelja

za premieri in red G - polpodanska predstava na dan

praznika

V ponedeljek, 21. t.m., ob 16. uri

za abonma red H in red I

V sredo, 23. t.m., ob 20.30

za abonma red E - mladinski

v sredo in red E - mladinski

v četrtek

PEDAGOGSKI ODSK

SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

sklicuje v ponedeljek, 14. t.m.,

ob 17. uri, sestanek, ki bo na

sedežu Ul. Filzi 8/1.

Dnevni red:

1. Nadaljnji potek seminarja v

zvezi z reformirani ukrepi na

obvezni šoli.

2. Načrtovanje srečanj šolskih

komponent za preučitev oseb-

nostnega lista in predlogov za

njegovo uporabo.

3. Udeležba slovenskih šolnikov

na strokovnih seminarjih in

kongresih v matični domovini.

4. Razno.

SLOVENSKI
KLUB</

OB ROBU OFTALMOLOŠKEGA SREČANJA «ALPE ADRIA»

ZANIMIVA TEMA: OKO IN PREHRANA

Številne očesne bolezni so posledica komplikacij obolenj celotnega organizma

Od leve proti desni: prof. Gižo z Reke, prof. Hanselmayr iz Grada, prof. Brancato iz Trsta ter prof. Čupak iz Zagreba

V dvajsetem stoletju se je po prenašanju evropskega prebivalstva povišala za več desetletij. Netomno je, da je k temu pripomoglo izboljšanje življenjskih pogojev in med temi tudi raznovrstnejša in obilnejša prehrana. Toda prav to izboljšanje prinaša vrsto neželjenih posledic, ki škodljivo vplivajo na zdravje.

Treba je poudariti, da so mnoge in nevarne očesne bolezni posledice obolenj celotnega organizma, kot sta na primer sladkorna bolezen (diabetes) in kronični alkoholizem. V drugih specifičnih boleznih oči, kot je na primer glavkom, pa lahko prehrana pozitivno ali negativno vpliva na razvoj teh bolezni.

V sladkorni bolezni zasledimo v krvi povišan odstotek glukoze, ki je pa organizem ne more uporabiti za svoje metabolične potrebe. Vrednotenje absolutnega ali relativnega pomanjkanja insulina, hormona, ki razloča trebušno slinavko. Zaradi tega in drugih metaboličnih motenj pride do poškodb in sprememb v očih, predvsem v steni malih arterij in kapilar. Jasno je torej, da se te poškodbe neizbežno pojavijo v očesu kot mikroangiopatije, male krvavitve, segmentarni infarkti mrežnice in trdi eksudati. V najhujših primerih se razvijejo nekontrolirane krvavitve, nepravilna struktura mrežnice, v svoji strukturi in prav zato izpostavljene večjim in čistem krvavitvam. V redkih primerih pride celo do ablacije mrežnice, kar pomeni, da se mrežnica odlepi od ostalih struktur očesne stene. Ta diabetična retinopatija je še danes najpogostejši vzrok slepote.

Ugotovljeno je, da sta napredovanje in razvoj te bolezni toliko hitrejša, kolikor nekontroliraneje je kontrola odstopa glukoze in maščob v krvi, kar je neposredno povezano z nepravilno in neuravnoteženo prehrano, to se pravi s pretiranim uživanjem sladkorja, močnih jedi ter predvsem živalskih maščob.

Sladkorno obolenje v starejših letih so večinoma debele osebe, pri katerih se kompenzacija bolnično doseže s samo dieto in torej z zmanjšanjem telesne teže.

O teh vprašanjih so v soboto,

ta pomanjkljiva prehrana vodi k postopnemu slabšanju vida, podaljšanju adaptacije mrežnice na temo in svetlobo, motnjam v binokularnem vidu ter v nesposobnost razločenja barv. Obenem lahko ugotovimo, da so etilisti, kljub hudim poškodbam jeter, prebavil in živčevja, nekoliko manj izpostavljeni arteriosklerozni, o čemer so nam na prejšnjem omenjenem kongresu izbrano poročali prof. Giarelli, dr. Melato in dr. M. Spetč iz Trsta ter prof. Gilio in dr. Lüttenberger z Reke.

Glavkom je bolezen, pri kateri je lastni pritisk očesa povečan preko fizioloških meja ter tako povzroča poškodbe mrežnice in očiščnega živca. Če več desetletij je znano, da kofein viša očesni pritisk, vendar pa pacient, ki trpi za to boleznijo, lahko zaužije eno skodelico kave na dan, ne da bi se s tem izpostavil večjim nevarnostim. Isto velja za ruski čaj. Alkohol pa, zaradi svojih osmotskih lastnosti, znižuje očesni pritisk, kar pa seveda ni priporočljivo kot način zdravljenja. O tem je predaval prof. Alajmo iz Benetk.

Vitamin A je izredne važnosti tako za vid kot tudi za pravilno prehrano. Prof. Čupak iz Zagreba, ki je več mesecev delal v Bangladesu, je izbrano predaval o komplikacijah ob pomanjkanju tega vitamina (mnogo ga je v korenju) in predvsem o kseroftalmiji. To je degenerativna bolezen rožnice, zaradi katere se slednja suši in lušči ter s tem onemogoča normalno ostrino vida.

F. Mahnič - M. Spetč

NA TRŽAŠKEM KAZENSKEM SODIŠČU

Gradeška zdravnik obsojena zaradi smrti 4-letnega dečka

Sodniki so bili mnenja, da sta 54-letni Aldo Fabris in 56-letni Gianfranco Ledri nepravilno zdravila otroka, ki se je ponesrečil na kopanju

Tržaško sodišče je obsodilo na dokaj visoko zaporno kazen dva gradeška zdravnika, 54-letnega Aldo Fabrisa in 56-letnega Gianfranca Ledrija. Oba sta bila obsojena zaradi smrti 4-letnega Leonarda Pellegrinija.

18. julija lanskega leta je Pellegrini me igranjem v plitvi vodi padel. Očividci so mu priskočili na pomoč in ga prepeljali v gradeško bolnišnico, od koder so ga nekaj dni kasneje prepeljali v tržaško otroško bolnišnico Burlo Garofolo, kjer je 8. avgusta umrl.

Za dogodek so se začele zanimati sodne oblasti in v teku preiskave so ugotovile, da sta verjetno Fabris in Ledri nepravilno zdravila otroka. Tega mnenja so bili tudi tržaški sodniki, ki so obsodili Fabrisa na poldrugo leto zapora, Ledrija pa na dve leti zapora. Kazen je pogojna in brez vpisa v kazenski list.

Zaradi megle otežkočen promet

Visok pritisk, brezvetrie in vlagar botrujejo nastanku goste megle v furlanski ravnini, na Goriškem in na Krasu, ki v večernih in jutranjih urah povzroča precejšnje nevarnosti avtomobilskemu prometu. Na romskem letališču so morali zato večeraj prekiniti nekatere poletne, potnike pa prepeljali na bemoško letališče. Hibli pa se že več dni kopičijo v sorcu nad njem megle, ki vztraja v nižjih predelih.

NA TRGOVINSKI ZBORNICI V GORICI

Tristranski pogovori o uvedbi meddeželnega letalskega prometa

Ideja se je porodila 1970. leta v Zagrebu - Možnost ustanovitve mešane družbe - Prihodnje srečanje 1979. leta v Mariboru

Sestanek delegacij Italije, Jugoslavije in Avstrije, na katerem so preučili možnosti za uvedbo letalskih zvez (Foto Altran)

Goriška trgovinska zbornica je bila včeraj gostitelj enodnevnega zasedanja delegacij Italije, Jugoslavije in Avstrije, ki so se pogovarjali o možnostih vzpostavitve letalskega prometa med območji kraja in tih držav, torej na območju dežele Furlanije - Julijske krajine, Slovenije, Hrvaške, Koroske in Štajerske. Zasedanja se je poleg številnih častnih gostov udeležil tudi konzul SFRJ v Trstu Srečko Kovacic. Na zasedanju, ki ga je vodil predsednik zbornice Delio Lupieri, je najprej pozdravil navzočega župana De Simone, deželni odbornik za prevoze Gino Cocianni pa je dejal, da je zaradi premošitve petrolejske krize danes mogoče govoriti o vzpostavitvi letalskega prometa, ki bi povezoval tri območja. Odbornik je izrazil željo, da se bodo vse delegacije zavzele tudi za sprejem finančnih obveznosti v zvezi s tem pobudo.

Vodja goriške delegacije dr. Giorgio Tamara je govoril o tehničnih vidikih ter o praktični možnosti ustanovitve medregionalne letalske družbe za področje območjih dežel kar tudi o njeni materialni osnovi (letala in oskrbe).

Vidike jugoslovanskega civilnega letalstva je obravnaval Željko Radac, podtajnik v republikanski sekretariatu za pomorstvo, promet in turizem Hrvaške, ki je predlagal, naj bi prihodnje, deveto zasedanje priredili v Mariboru. Za nas list je Radac dejal, da so predlog z zadovoljstvom sprejeli, saj je Mariborsko najmlajše jugoslovansko letališče, ki se uspešno vključuje v domači in mednarodni letalski promet ter izpolnjuje vse pogoje za takšen promet tudi na medregionalnih progah.

Eden od medregionalnih značajnih prometa se je porodila na prvem sestanku trgovinskih zbornic Trsta in Hrvaške v Zagrebu 1970. leta. Za takšen korak smo se odločili zato, ker želimo povzpeti gospodarstvo treh dežel in ker razvijamo s komplementarnim turističnim potencialom, ki ga moramo ponuditi svetu. Zagrebško letalsko podjetje «Pan Adria» je nadleževal Radac, ki je pripravljeno takoj stopiti v mešano letalsko družbo s svojimi letalom. Mešana družba nas zani-

ma, ker nam omogoča reklamizacijo letalskega prometa in ker podpira idejo o povezovanju teh področij. Seveda, na podlagi recipročnosti. Dodal je še, da bo potrebnost do prihodnjega zasedanja v Mariboru zaščititi poslovno - tehnično plat družbe, ki jo nameravajo ustanoviti v Italiji in ki bi uporabljala že obstoječo osnovo, kot so letala, letališke naprave ter o-

sebeje.

OB JUBILEJU POMEMBNE KULTURNE USTANOVE

Četrto stoletja uspešnega dela Goriškega muzeja v Kromberku

Včeraj so v Salonu Meblo odprli razstavo o 25-letnem delovanju muzeja - Kulturne prireditve tudi v Tolminu in Sežani

NOVA GORICA - Goriški muzej praznuje v letošnjem letu srebrni jubilej. Z odločbo tedanjega okrajnega odbora Gorica je bil ustanovljen 5. septembra 1952, svoje prve prostore pa je dobil v solkanski osnojni soli. Po dveh letih dela v omejenih prostorih se je muzej preselil v kromberški grad, kjer ima prostore še danes.

Ena prvih nalog muzeja je bila obnova gradu. S prvimi deli so začeli leta 1956 in ga z manjšimi prekinjavami obnavljajo še danes. Muzej je bil odprt za javnost 22. julija 1957. Letošnja dela pri obnovi doslej so obnovili zunanostni deli gradu, in kratkem pa bodo začeli z obnovi enega izmed stolpov, so se začela meseca marca, končana pa naj bi bila čez približno leto.

Goriški muzej je v 25 letih delovanja zbral okoli 25.000 eksponatov, ki pa niso vsi obdelani. Na Kromberku ima muzej svojo osrednjo zbirko. Razen tega ima zbirke še Na Logu v dolini Trente, na Vršanem, kjer je rojstna hiša pesnika Simona Gregorčiča, v Tolminu imajo tako imenovano tolminsko zbirko, v Medani spominsko sobo pesnika Alojza Gradišca, grad Dobrovo v goriških Brdih, ki ga bodo začeli v kratkem urejati in dve zbirki v Štavelju.

Muzej je v četrtoletnem delovanju pripravil okoli 150 razstav, let-

no pa si njegove zbirke ogleda okoli 17.000 ljudi. Ukvarjali se tudi s publicistično dejavnostjo. Tako so doslej mimo raznih vidikov po zbirkah izdali tudi dve številki Goriškega letnika, tik pred zidom pa je tretja številka. Za omenjeno publikacijo je prejel znanje, tudi v Italiji.

Goriški muzej si je za prihodnje pripravil obsežen načrt. Nameravajo razširiti muzejske zbirke, preurediti nekaj muzejev, trenutno pa je v polnem zamahu raziskava o ljudski oblasti v srednje-primeški območju.

Muzej je pokrajinska in medobčinska ustanova in deluje na območju novogoriške, tolminske, sežanske in ajdovske občine. Ob njegovi 25-letnici so pred dnevi izdali knjižico «Vodnik po zbirkah», kjer so predstavljene vse zbirke Goriškega muzeja, in sicer v Trenti, Vršanem, Tolminu, Dobrovo, Medani, Kromberku in Štavelju. Besedilo je napisal Marko Vuk. Mimo v slovenskem jeziku je besedilo napisalo tudi v italijanskem in nemškem. Vodnik je izšel v nakladi 1000 izvodov. Ob svojem praznovanju pa so pri Goriškem muzeju pripravili tudi vrsto zanimivih prireditev, ki bodo v celoti odprle pozornost med »katerih ljubitelja kulturne dediščine in kulturne naslobo.

Tako so včeraj, 11. novembra pripravili svečano sejo Skupnosti muzejev Slovenije na kateri so podelili tudi Valvasorjeve nagrade. V Solou Meblo v Novi Gorici pa so odprli razstavo z naslovom «25 let Goriškega muzeja». V petek, 18. novembra, bodo v leseni kašči v Tolminu odprli razstavo o arheoloških izkopavanjih na Mostu na Soči (ob 12. uri), v četrtek, 24. novembra, ob 18. uri bodo v Kosovelov knjižnici v Sežani predstavili jubilejne publikacije Goriškega muzeja, 25. novembra ob 11. uri pa bodo v avli skupščine občine Nova Gorica odprli razstavo «Primorska 1945-1947». Prireditve bodo zaključili z otvoritvijo etnološke razstave Kanalski kolovrat v galeriji v Kanalu v ponedeljek, 12. decembra, ob 18. uri.

J. Alič

V zvezi z nedavnim poročkom nesečnim vozovnic ter s podražitvijo goriva v okviru proste cone, je delavski svet podjetja Safog sprejel dokaj kritično stališče. V tiskovnem poročilu, ki so ga izdali te dni, delavci sprašujejo, zakaj se vprašanje kontingenta goriva ni rešilo na bolj primeren in logičen način. Znano je, da količine goriva ne ustrezajo dejanski porabi, medtem ko ostajajo kontingenti drugega blaga neizkoriščeni. Treba bi bilo pregledati možnost prelinjanja in dopolnjevanja posameznih kontingentov.

Pozabil je prijaviti 190 kg divjačine

Financi strážniki iz Tržica so pred dnevi na državni cesti št. 202, pri Mosčenicah, zaplenili večjo količino divjačine. Med običajnim nadzorom, so ustavili tudi avto črtno g. 200 mantovske registracije, ki ga je vozil 36-letni Giuseppe Vivorio iz Mantove. Pri pregledu vozila so v prtljagini odkrili za 100 kg divjačine, v glavnem divjih zajcev, za kar pa voznik ni imel predpisane carinskega in zdravniškega dokumenta.

Divjačino so finančni strážniki zaplenili, pozabljivega lovca pa prijeli sodišču zaradi tihotapstva.

V ČETRTEK, 10. T. M.

Blesteč komorni večer v Attemsovi palači

Vrhunski nastop violinista Igorja Ozima in pianista Guntherja Ludwiga

Goriška abonmajška koncertna sezona je v četrtek zvečer z drugim večerom potrdila, da je letošnji program nedvomno na zaželeni umetniški ravni. Če smo to ugotovili na prvem koncertu v goriškem Attemsovi palači, ki je bil namenjen mladinski zboru, lahko to ponovno — in še bolj — potrdimo z odličnim koncertnim nastopom dveh priznanih solistov evropskega sloosa, violinista Igorja Ozima in pianista Guntherja Ludwiga. Predvsem za prvega gre tu za mednarodno priznano koncertno ime. Slovenski violinist danes živi in deluje v Kölnu na tamkajšnji glasbeni Akademiji, kjer ima uveljavljeno violinsko šolo.

Violinska glasba je vedno nudila velike možnosti koncertnim solistom za rafinirano interpretacijo in solistično izoblikovanje do popolnosti. Od predklasične sem mimo dunajske klasične in romantike do naših dni — vedno so skladatelji ustvarjali v veliki meri prav za violino, ki je pravzaprav kraljica med godali. Poustvarjalni umetniki — izvajalci pa so prav tako v vsem tem času vedno s svojo igro lahko dajali občinstvu verne slike o pravi in zavzeti ter estetsko ugotavljeni violinski igri. Nekeč Paganini, danes recimo oba Ojstrha, Menuhin, Stern, da omenimo le nekatere svetovne umetnike, in drugi. Današnja violinska igra gotovo šteje med svoje odlične interprete tudi našega rojaka Igorja Ozima, ki sicer deluje v nemškem svetu in kot nekateri drugi slovenski glasbeniki (n.p. skladatelj Globokar) v tujini

afirmira sloves naše glasbene stvarjalnosti.

Mislím, da je poleg klavirja samo violina tisti instrument, ki je tudi v glasbenem življenju najpomembnejši in najpopularnejši. Saj bi si tudi orkester ne mogli zamisljati brez tega glasbila, ki s svojo visoko interpretativno sposobnostjo lahko zadosti tako najbolj mehkim liricnim kot skrajnim dramatičnim situacijam. Obenem nam daje violina vse izrazne možnosti za največjo tehnično precizno ali virtuozno bravoura, kar se je prav na četrtem koncertu izkazalo v Petrichevi Sonati za violino solo. V tem delu je violinist pokazal predvsem izredno tehnično zmogljivost in preciznost svoje igre, ki je v vsej polnosti zaželela tudi v najbolj disonantnih in drznih prehodih in zvočnih vibracijah sodobne glasbe. Poleg tega pa je iz igre izzevala tudi močna interpretacijska sila, ki je včasih za povprečnega poslušalca odmaknjeno in nenavadno glasbeno govorico pomenila in jo z življenjsko toplino poustvarjajoče približala publiki.

Prvi del koncerta je obsegal dunajsko klasično, Poslušali smo najprej Mozartovo Sonato v B-duru KV 454, nato pa Beethovno Sonato v G-duru op. 96. Dunajska klasična je dala sonati velikansko vlogo, saj jo praznuje s Haydnom ustvarila in nato z Mozartom in Beethonom pripeljala do vrha. V obeh delih smo bili priča izraziti igri, ko sta se tako violinist kot pianist v koncentriranem dialogu medsebojno dopolnjevala in tako ustvarila mogočno glasbeno telo in enovito muzikalno doživetje. Sonatni stanki so drug za drugim ponorili smiselno zaporedje muzikalne zgradbe, ki se n.p. od «allegro» prepleta mimo preprostega a doganjenega in čudovito razpletenega «adagio» preko «minueta» oziroma «scherza» do zaključnega živahnega «presto» ali «allegro molto». Naj samo opozorimo na globok utrip Beethovnevo počasnega stavka ko daje skladatelj izvajalcu vse možnosti za doživljanje in obenem osebnost kar se da toplo igro.

Za Petrichevo sonato, o kateri smo že pisali, sta oba umetnika izvajala še znano Brahmsovo Sonato v d-molu, ki je nadomestila v programu najavljeno Bartokovo sonato. Delo je mehka in zaspana ter obenem po gradnji razsežna skladba, lastna Brahmsovi simfonični zasnovi. Tu di tu sta tako violinist kot pianist pokazala skrajno fino in občutljivo interpretacijo, kot jo zahteva delo iz poznih romantike.

Igor Ozim in Gunther Ludwig sta dosegla velik umetniški uspeh, in burno odobravanje zelo številne občinstva, ki je do kraja napolnilo krasno veliko dvorano Attemsove palače, je oba umetnika na koncu nagradilo z navdušenimi aplavzi, da sta morala dodati še eno skladbo izven programa.

Koncert dua Ozim - Ludwig sodi gotovo med najboljše glasbene večere dosedanjih koncertnih sezon in pomeni tudi za Gorico naslobo izključno umetniški dogodek. To se je izkazalo tudi v velikem številu prisotnih italijanskih ljubiteljev glasbe. Reperirani smo, da bo goriška koncertna sezona s tako programsko politiko lahko tudi v bodoče želela do odobravanje.

ANDREJ BRATUŽ

Kino

Gorica

VERDI 17.15-22.00 «Padre padrone», Paolo in V. Taviani.
CORSO 17.15-22.00 «Abissi», R. Shav, J. Dissat, Barvni film.
MODERNISSIMO 16.45-22.00 «Le occupazioni occasionali di una schiava», A. Kluge in F. Bronsky. Prepovedan mladini pod 18. letom.
VITTORIA 17.15-22.00 «Paolo il caldo», G. Giannini in R. Podesta. Prepovedan mladini pod 14. letom.
CENTRALE 17.00-22.00 «Napoli si ribella», L. Merenda, E. Cannavale. Prepovedan mladini po 14. letom. Barvni film.

Tržič

PRINCIPE 16.30-21.30 «Future World» - duemila anni nel futuro.
EXCELSIOR 17.30-22.00 «Wagon lits con omicidi».

Nova Gorica

in okolici

SOCA «Vrtnice plavega agenta», francoski film ob 18. in 20. uri.
SVOBODA «Sam proti vsem», francoski film ob 18. in 20. uri.
DESKLE «Človek in maček odkrivata Ameriko», amer. barvni film ob 19.30.

NA POBUDO KROŽKA «MEJ»

V Foljanu bodo v ponedeljek začeli tečaj slovenščine

Prijavilo se je že nad 20 slušateljev - Lekcije bodo trikrat tedensko

V občini Foljan se bo prihodnji ponedeljek začel tečaj slovenščine za odrasle. Pobudnik akcije je mladinski športni krožek «Mej» iz Poljanov, izvedli pa jo bodo v sodelovanju z občinsko knjižnico. Pobuda za poučevanje slovenščine v tem kraju ni nova, saj so se s podobno zamisljo ukvarjali že lani, ko tudi pripravili tečaj slovenščine za učence četrtega in petega razreda osnovne šole. Tudi lani je zavedo sprožil isti krožek «Mej» (Morgan estas junjo). Pri Alessandru Visintinu, ki je eden najbolj priznanih članov krožka smo se pozanimali, kakšen je bil odziv na razpis tečaja.

«Do zdaj se je prijavilo nekaj, nad 20 slušateljev, kar mislim, da je vsakega dober uspeh. Vsekar se vpiše in končal, prijave pa bomo sprejemali tudi v prihodnjih dneh. Najprej smo mislili, da bo za začetek dovolj, če bo tečaj trajal kakšne tri mesece, vendar to najbrž ne bo zadovoljilo in ga bo treba podaljšati še za kakšen mesec».

Pri občinski knjižničarki Mireli Pahor pa smo poprašali kako bodo tečaj izpeljali.

«Lekcije bodo trikrat tedensko po poldrugo uro in sicer ob ponedeljkih, sredo in petkih, poučevala pa bo učiteljica, ki je dokončala slovensko učiteljico. Pa še to velja omeniti. K tečaju so se prijavili tudi slušatelji iz nekaterih okoliških krajev, celo iz Gradišca in Červinjana, pa tudi iz Ronka. To je vsekakor znak, da se zanimanje za naš jezik, čeprav prepočas, širi tudi pri pripadnikih večinskega naroda».

Zbor Consortium Musicum jutri v Gori

Jutri, 13. novembra, ob 18. uri bo nastopil v Katoliškem domu v Gorič zbor Consortium Musicum iz Ljubljane pod vodstvom dr. Mirka Cudermana.

Organizator, SKPD «M. Filej», vabi na ta večer vse ljubitelje slovenske koroške pesmi.

Ob smrti očeta Rudolfa Devetaka izreka sinovom Leopoldu, Ladislavu in Rudolfu iskreno soznanje PD Danica, sekcija ANPI in Gospodarska zadruga z Vrha.

SMAG

ZDRUŽENJE TRGOVCEV GORIŠKE POKRAJINE
TRGOVINSKA ZBORNICA - GORICA
OBČINA GORICA

2^a SEJEM
KMEČKE
MECHANIZACIJE

GORIZIA
3-11 DECEMBRA 1977
RAZSTAVIŠČE «ESPOMEGO»

Sejstvenica: CEI PUBBLICITA - Gorizia - Via Fiumana, 1 - Tel. (0481) 30461

V OKVIRU VSEDRŽAVNE PROTESTNE AKCIJE

V TOREK ŠTIRIURNA STAVKA INDUSTRIJSKIH DELAVCEV

Pridružili se bodo tudi dijaki in uslužbenci bolnišnic, ki se borijo za novo delovno pogodbo - Sindikalni zborovanji v Trzinu in Gorici

Vsedržavni stavki delavcev industrijskega sektorja, v torek, 15. novembra, se bodo pridružili tudi delavci na Goriškem. Sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL je že včeraj izdala navodila o potekajoči sindikalni protestni akciji. Delavci v naši pokrajini bodo stavkali štiri ure, med stavko pa se bodo udeležili sindikalnih shodov v Trzinu in Gorici.

Namen tokrove vsedržavne stavke je vplivati na vlado, da s stvarnimi ukrepi zaščiti zaposlovanje na ravni ter da se končno loti reševanja resnih družbenih in gospodarskih vprašanj investicij, poslovanja itd. ter da v najkrajšem času poišče rešitve za specifična vprašanja ladjedelništva, tekstilne industrije, gradbeništva, preureditve državnih podjetij.

Delavci na Goriškem, posebno kovinarji in tekstilci, pa bodo v torek s stavko opozorili predvsem na kopico nerešenih vprašanj, ki se vse bolj zaostčujejo. V mislih imamo predvsem vse večji ponesrečeno dopolnilni blaginji, tako v tržiški ladjedelniški, kakor v tekstilnih podjetjih, torej v dveh osnovnih gospodarskih dejavnostih na Goriškem. Nič manj zaskrbljujoče ni stanje v nekaterih večjih podjetjih na področju Tržica, kjer so za tako stanje v precejšnji meri odgovorni tudi politiki. Naj spomnimo samo na primer SIMO in AAA.

Stavki industrijskih delavcev se bodo na Goriškem pridružili tudi nekatere druge kategorije. Tako je sindikat gradbenic oklical štiriur-

no stavko in pozval delavce naj se udeležijo protestnih shodov v Trzinu in Gorici.

Gradbenici v teh dveh krajih bodo stavkali samo od 9. do 12. ure, medtem ko velja za njihove vrstnike v drugih krajih pokrajine štiriurna stavka od 8. do 12. ure.

Stavki se bodo pridružili tudi dijaki, ki protestirajo proti nedavnim hudim poviškam mesečnih vozovnic, zaradi česar so stavkali že pred dnevi. Vzporedno s stavko industrijskih delavcev pa teče tudi akcija uslužbencev bolnišnic, ki so za 15. in 16. november proglasili 48-urno stavko. Zahtevajo namreč novo delovno pogodbo in začetek uresničevanja zdravstvene reforme.

Medtem je tudi sindikat tekstilnih delavcev že objavil navodila, kako bodo stavko izpeljali na tem področju. Delavci prve in dneve izmene bodo stavkali med 8.30 in 12.30. Delavci druge in tretje izmene pa ne bodo delali zadnje štiri ure. Tisti, ki delajo po sklenjenem urniku bodo stavkali samo tri ure.

Jutri tradicionalno martinovanje v Sovodnjah

Prosvetno društvo «Sovodnje» priredi jutri tradicionalno martinovanje na trgu pred cerkvijo.

Slovesnost bo potekala kakor običajno. Ob 11. uri bo blagoslov kmetijskih strojev ter kruha in vina. Sodelovala bo tudi folklorna skupina.

Tehniški projekt stoletja

Plinovod bo zgrajen do leta 1981 — Preko Alžira in Tunisa do Sicilije — Vrednost del 2,5 milijarde dolarjev — Uvozili naj bi pet milijard m³ plina

POSEBEN TANJIJOV DOPIS

ALŽIR, 8. nov. — Po več let trajajočih pogajanjih, ko je včasih že kazalo, da bo zaradi tehničnih in denarnih težav ves projekt padel v vodo, so v alžirskem glavnem mestu le podpisali dogovor o »sredozemskem poslu stoletja«. Do konca leta 1981 bodo namreč zgradili plinovod med Alžirjo in Italijo. Dogovor sta sklenili firma Snam, podružnica italijanske petrolejske družbe Eni, in alžirsko nacionalno podjetje za petrokemijo Sonatrach. Mno kasneje so predstavniki italijanske firme o tem projektu podpisali tudi sporazum s predstavnikoma tunizijske vlade.

Vrednost del bo znašala 2,5 milijarde dolarjev. Vendar pa je vzdevke »sredozemski posel stoletja« upravitelj tudi zaradi tehničnih vidikov podviga samega, ki pomeni pravi izziv za strokovnjake. Plinovod bo tekkel od Hassi R'mela, kjer so najbogatejša nahajališča alžirskega naravnega plina, preko Tuniza, do rta Bon, kjer se bo spustil na morsko dno, prek Sicilije preliči in se končal pri mestu Mazara del Vallo na sicilski obali. Od tod bo tekkel plin naprej po lokalnem plinovodu proti severu Apenninskega polotoka vse do Bologne. Cevi s premerom 140 centimetrov bodo

liciranih delavcev, ki bodo morali pokazati vrhunsko strokovno usposobljenost in, lahko bi rekli, tudi precej domišljije. Stroji in aparature, ki jih bodo pri tem podvigu uporabili, bodo predstavljali vrhunsko dosežke tehnike.

Ves svet že danes s strahom misli na bližnjo prihodnost, ko bo čez dve, tri največ štiri desetletja presahnila nafta tudi v najbogatejših nahajališčih. Tako je varčevanje s tekočim zlatom in preusmerjanje k porabi naravnega plina tema številka ena na področju energije. Na tem področju vodijo Američani. Prav z alžirsko vlado so ameriške družbe podpisale več pogodb o izkoriščanju in nakupu velikanskih količin alžirskega naravnega plina, ki ga bodo v tekočem stanju z največjimi tankerji prevažali do vzhodne ameriške obale. Tudi med zahodnoevropskimi in alžirskimi podjetji so stekli prvi pogovori o gradnji drugega sredozemskega plinovoda in sicer od Orana do španske obale ter od tod dalje v Evropo. Kot vse kaže, lahko postane Alžirja prav kmalu prva svetovna izvoznica naravnega plina. Omenjena namreč količina 80 pa celotno 100 milijard kubičnih metrov letno. Zanesljivo so ugotovili, da znašajo rezerve v alžirski Sahari 3000 milijard kubičnih metrov naravnega plina, pogumneje ocenjevalci pa pripisujejo tem zalogam tudi 6000 milijard.

V tem podvigu je čutili »duh novega mednarodnega gospodarstva«, je dejal alžirski minister za energijo, petrokemijo in rudarstvo Sid Ahmed Ghozali. Tako kot so članice EGGS med seboj, Raziskave javnega mnenja v Quebecu so pokazale, da bi na referendumu glasovalo za neodvisnost največ 35 odstotkov volivcev. »Francoski mislijo, da smo kot nekdanje Francije, naseljene v Severni Ameriki je dejal podpredsednik univerze Jean Menard, Quebeca novinarica Denise Bombardier pa je v nekakšnem odprtju pismu Francozom, objavljenem v tedniku Le Point, zapisala, da si njeni rojaki želijo »razumevanje, ne pa podjorje v naših odločitvah«. Skratka, Quebecanci so Američani, ki govorijo francosko, vendar predvsem Američani. Francoski seveda ne vedo — in Levesque jim tega ni pojasnjeval, saj je raje govoril o »notranji koloniji v federalni Kanadi, da ima vsaka kanadska provinca več pravice in avtonomije kot katerikoli francoska provinca

Svobodni Quebec?

Navdušujoč sprejem quebeškega premiera v Parizu — Francozi premalo poznajo resničnost — Klici k razumnosti

OD NAŠEGA PARIŠKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 9. nov. — Zanosno veselje, pomešano z zmagoslavjem, načelavostjo, bržkone ni listu, kar Quebecanci pričakujejo od Francije. Kot že marsikdaj, se je tudi med obiskom quebeškega premiera René Levesque v Parizu po kazalo, da Francozi zelo slabo poznajo ne le večino tujih dežel, marveč celo Quebec, v katerem živi druga največja francoska govoreča skupnost na svetu. Le tako je moglo biti razumeti, da se je Levesque obisk v Parizu končal z dokaj pichlo hero in da je še to poslabšalo odnose med Francijo in Kanado.

René Levesque se je iz političnih razlogov za domačo rabo — se pravi predvsem za rabo svoje stranke — med obiskom v Franciji vedel drugače, kot se zadnje mesece vede doma. Bržkone ga je prevzel tudi sprejem, ki so mu ga pripravili v Parizu in ki je bil takšen, da ga redkokdaj doživi celo kakšen šef države. Quebecskega premiera je na Orlyju sprejel premier Raymond Barre, v poslopju francoskega parlamenta je smel iti po stopnicah, po katerih je zadnjkrat stopal Ludvik XVIII., bil je na kosilu pri predsedniku republike Giscard d'Estaingu, bil je pri priskem županu Jacquesu Chiracu. V takšnem ozračju so se gostitelji in gosti kosali v izjavah.

Levesque je na letališču oskrboval Trudeaujevo reakcionarnost in dominancijo, pred poslanci je govoril o tem, da se sčeda bolj gotovo, da se bo demokracija pojavila nova dežela na zemljevidu in sicer tam, kjer bi zvezna država rada videla le eno izmed provinc. Predsednik skupščine Edgar Faure je govoril o »pravici manjšin do razlikosti« ter v gostu pozdravil »nosilca naše lastne prihodnosti, bratskega delavca naše prihodnosti, predsednik republike Giscard je dejal, da Quebecanci lahko strahujejo na razumevanje, zaupanje in podporo Francije«. Jacques Chirac je v Levesqueu pozdravil »stavega, ki je prevzel grozljivo čast, da izloči kuje, ki jih je Quebec tako, kot je to večkrat stila general de Gaulle. René Levesque je med številnimi izjavami rekel, da njegovi rojaki, ki »ne bodo nikoli pozabili, da je general de Gaulle pomagal veliki deželi — Franciji — razumeti, kaj se dogaja« z njenim otrokom Quebecom, pravosodni minister Alain Peyrefitte pa je bil previdnejši in je menil, da se mora francoska politika do Kanade sestavljati iz »vmešavanja in nebrezbriznosti«.

Otavi in Pierre Elliottu Trudeauju vse to ni bilo všeč, in kot je dejal kanadski veleposlanik v Parizu, je njegova vlada »zelo občutljiva za vse, kar bi utegnilo soočiti odcep kanadske province«. Otavi ne gre na živce samo sprejem, ki ga je Pariz priredil premieru neke njene province, zlasti pa so se razjezili, ko je René Levesque dobil iz Giscardovih rok del »velikega častnika legije časti« (ker se po kanadskih zakonih takšna odlikovanja ne dajejo brez privoljenja Otawe) in ker so v Parizu sklenili uvesti redne letne sestanke francoskega in quebeškega premiera. Quebecska stranka René Levesque je lani dobila relativno večino glasov (41 odstotkov) na volitvah in v njenem programu je neodvisnost Quebeca. Za Francoze, ki očitno ne poznajo realnosti onstran Atlantika, je bila to priložnost za objavo stare načelavosti, kajti francoski Kanadčani naj bi zdaj pokazali zobe Anglezem

ter razglasili neodvisnost. Tej temi je »Le Monde« namenil dva uvodnika v treh dneh in govoril o »trikotni« pariz-Ottawa-Montreal, »Le Figaro« je Levesqueov obisk razglasil za »sčudovito spodbudo« s strani Francije, »Le Matin« pa je zapisal, da utegnejo Quebecanci »včas dve leti ustvariti novo državo v Severni Ameriki in tako končati nad sto let stari politični konservatizem«. Skratka, neodvisni Quebec je za Francoze stvar bližnje prihodnosti.

Toda resnica je bržkone nekoliko drugačna, kar je bilo čutili v nekaterih temeljnejših člankih, napisanih z rokami novinarjev, ki se jim je ljubilo poglobiti v kanadski in quebeško resničnost. V resnici je PQ zmaga le zaradi objavljenega neodvisnosti, temveč zaradi želje Que-

Sredi oktobra je »Times« med malimi oglašili objavil kratko notico: Britanska mafija dramskih pisateljev 17. oktobra ob 12. uri sprejema člane za novo bojno enoto. Informacije: polkovnik Wood ali podpolkovnik John Osborne...

To pa je bil nekakšen uvod v javno predstavitev letos 28. julija ustanovljene britanske mafije dramskih pisateljev (British Playwrights Mafia), katere glavni pobudnik in ustanovitelj je njen predsednik John Osborne. Naloga združbe je, kot pravi ta znameniti dramatik, »ščeti sebi in svoje kolege pred obkroževalno gledališko kritiko, zato tudi ne nekakšno bojno geslo: dramski kritiki, pazite se! Dosedanji člani mafije so sami znani dramski delavci, kot npr.: Rodney Ackland, John Arden, Frith Banbury, Alan Bennett, Robert Bolt, Edward Bond, Bill Bryden, Terence Frisby, Peter Gill, Peter Hall, Chris Hampton, Robert Muller, Peter Nichols, Arnold Wesker, Charles Wood in John Osborne. Družba se bo sestajala stikrat na leto in na podlagi demokratičnega glasovanja poiskala in določila gledališko kritiko, ki ga bo dala pod povečevalno steklo in ga »do dobra izmučila«, kot prav Osborne.

Enaindvajset let potem, ko je napisal svoje prvo dramsko delo »Ozri se v gnevu«, ki je revolucioniralo britansko gledališče, je John Osborne še vedno poln gneva. Njegov dramski prevencij se je hitro priboril status uspešnice in nekakšnega mita, toda kritiki so po krstni

Okence v svet svoje organizacije takole: »Gospodje (kritiki) so sprenevedajoča se, srčasta, nečastna in podla rasa ljudi...« Tudi njegovi kolegi so ob isti priložnosti povedali, kaj mislijo o kritiki. Bryden: »Vsa kritika kritizira pisanje nekoga, ki piše dvajsetkrat bolj, kot bi bil v mojem kdaj pisati sama. Hampton: »Vprašati pisatelja, kaj misli o gledališkem kritiku, je ravno tako, kot

uprizoriti maja 1956 pisali: »Delo je popolnoma neustrežno.« (Times); »Hamlet iz zakotnih ulic govori same nesmisle.« (Evening News); »Gospod John Osborne je pisatelj, ki trenutno ne ve, kaj delat« (Sunday Times). Jimmy Porter naj bi šel raje k psihiatru kot pa k dramatik — nikakor pa ne k nekemu, ki piše svoje prvo dramsko delo (Daily Telegraph).

Preteko je teh 21 let in John Osborne je medtem napisal tudi 21 novih dramskih del. Toda njegov gnev se ni polegel in zdaj ga skupno z nekaterimi kolegi živa na dramske kritike. »Sunday Times Magazine« je objavil »enodelazni« izpoved njegovega peresa, Osborne trjuje, da je to le rahlo očistil tekst resnične pogovora med člani njegove mafije oziroma »prvega bataljona« te mafije (kot pravi sam) na letošnjem otvoritvenem sestanku. V tej najnovejši »enodelazki«, ki je polna ostrih in žaljivih besed na račun kritikov, je Osborne v govoru predstavil »predmete

Takšnih in podobnih besed je še veliko v napadnem tekstu, ki ga je »Sunday Times Magazine« objavil na petih straneh. S tem pa je tudi »British Playwrights Mafia« svojim kritikom prvič javno vrgla rokavico. Dramski pisatelji so obrnili puščico, tarča so postali kritiki — in John Osborne je spet osrednja osebnost različnih pozornosti. ALJA KOŠAK

„Vojna maslenih rogljičkov“

Nenavadna vojna med vlado in majhnimi trgovci — Zmanjšanje kupne moči Francozov

OD NAŠEGA PARIŠKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 10. nov. — Danes je v Franciji izbruhnila vojna, ki se sicer imenuje »La guerre du croissant« (vojna maslenih rogljičkov), kar je samo krajše ime za splošen odpor malih trgovcev, mesarjev, ribarjev, kavararjev proti ukrepom predsednika vlade Barre. Pekarne so zaprte in sem ter tja je mogoče kot stalna stranka dobiti kakšno štruco kruha, jutri bo očitno »brezkrušni dan«, ker peki ne delajo. Premier Raymond Barre, ki je pozval vse Francoze k bojkotu predragih izdelkov, je dosegel nasprotni učinek: bojkot pekov in trgovcev. Večkrat napovedovana nemirna jesen se bo začela z zamudo kajti tudi največje trgovske centre napovedujejo stavke — zaradi znižanja kupne moči, zaščite zaposlenosti in sindikalnih svoboščin.

Tako rekoč v skrajnem obupu nad statističnimi podatki o naraščanju cen se je Raymond Barre spraval nad kufelje, kot poenostavljeno pravijo njegovi akcij. Z dekretom je namreč omejil cene slovitega francoskega peciva na čelu z maslenim rogljičkom: »navadni croissant« ne sme biti dražji od franka, »croissant au beurre« od 1,20 franka, »pain au chocolat«, »pain au raisin« pa od 1,30 franka. Z izjemo navadnega rogljička in razen v veletrgovinah je vse to slovito pecivo že dobri dve leti precej dražje in v boljših pekarnah ga prodajajo po dva franka. Raymond Barre je tudi »zabil« ceno rogljičkov v bistrih, znižal je ceno vina, majhega od treh let, ceno nekaterih vrst teletine, piščancev in rib. In naposled je zagrozil dragim malim trgovcem s tem, da bo vlada podpirala odpiranje velikih samopostrežnih trgovin, kjer so cene zaradi tako imenovane nizke proizvodnje in prav takšne prodaje precej nižje.

Ko je predsednik vlade v dobri veri, da je javnost — po navadi v teh primerih posebej v gospodinjstvih — se cekarjem v roki — na njegovi strani, pozval Francoze, naj bojkotirajo predrage trgovine, je dosegel nasprotno: potrošniki so naprej kupovali rogljičke po starih cenah, uprli pa so se peki, trgovci, mesarji in kavararji. In tako so nekateri peki nehali peči rogljičke in vse »zamnirjen« (v ceni seveda) pecivo, danes so sploh pogasili peči, trgovci so zaprli trgovine, mesarji do 20. novembra ne nameravajo nabavljati teletine, viharni volja enega izmed sindikatov malih trgovcev Gerard Nicoud (ki je bil zaradi vroče krvi že nekajkrat v zaporu) je Barre zagrozil z vojno itd.

Mali trgovci (ki jih je okoli 130.000) in peki (okoli 40.000) so se torej uprli in ker so seveda tudi volili, so na vseh straneh dobili podporo. Tako je pariški župan in vodja goliščne stranke Jacques Chirac zagledal v majhnih in srednjih podjetjih »vredno« naše nove gospodarske rasti ter kot oblast v Parizu objubil, da v prestolnici ne bo novih velepospostrežnic. In tako tudi glasilo KPF »l'Humanité« napada vlado, ker se je spravila na »grge« iz četrta, da bi laže prikrila ogromne dobičke trgovcev. In če je v glasilo KPF premier Barre prikazal na karikaturi kot bikoborec, ki draži mršavega pekoveškega bika (ki ima rogljičke namesto rogov) z novimi cenami, je Barre na karikaturi v »Le Monde« prikazan kot debeli pek na pragu »nacionalizirane pekarnice«.

Ohenem so iz drugih razlogov, pa bi jih je mogoče spraviti v isto vrečo — manjšanje kupne moči, naraščanje brezposelnosti, krčenje sindikalnih svoboščin — največje sindikalne centre CGT, CFDT in FEN napovedale državno stavko za 1. december. Od 15. do 18. novembra bo stavka letalskega osebja v notranji družbi Air inter, 18. novembra bo stavka postarjare. Razen odpora proti politiki vlade ima stavkovno gibanje še en cilj: spodbuditi naj bi stranke levice k enotnosti. Kot je dejal generalni sekretar kmetijskega sindikata CGT Georges Seguy, je »izraz sindikalne enotnosti« dober zgled. Želim si, da bi ga posnemali.

STANE IVANČ

Močno okleščena fronta

Spori v patriotski fronti Zimbabveja — Strogo ločeni vojski Nkoma in Mugabeja: prva je v Zambiji, druga v Mozambiku — Neuspeh zveze ZANU in ZAPU

OD NAŠEGA DOPISNIKA V NAIROBIJU

NAIROBI, 8. nov. — Patriotska fronta Zimbabveja pretresa ob prvi obletnici nevarni spori. Odkar so oktobra lani ustanovili to koalicijo dveh vodilnih gibanj Zimbabveja, ZAPU pod vodstvom Joshua Nkoma in ZANU pod vodstvom Roberta Mugabeja, odnosi med obema partnerjema se nikoli niso bili tako slabi, na robu javnega razdora in razhoda.

Za september in oktober napovedana sestanka, na katerih naj bi se pogajali o politični in vojaški združitvi obeh organizacij ali vsaj o velikotesejni povezavi, so morali preložiti na kasnejši čas. Najprej Mugabe ni prišel iz Napata v Lusako, nato naslednji mesec ni bilo Nkoma; bil je v Kanadi — čeprav so datum sestanka napovedali dovolj dolgo vnaprej.

Po sestanku zambijskega predsednika Kaunde z roždijskim ministrskim prednikom Smithom 25. septembra pa je Mugabe v zambijskem glavnem mestu javno izrazil nejezero nad Kaundovimi pojasnili o omenjenem sestanku: »Svoje pomisleke proti sestanku s Smithom smo povedali predsedniku Kaundi. Odkrito smo se pogovorili, razumeli njegove razlage, s čimer pa ni rečeno, da se z njimi strinjamo.« In s poudarkom: »Kar nam pripovedujejo, nimamo vnaprej za resnico.«

Mugabe je z dvomom o resničnostjo zambijskega predsednika in z javno domnevno, da se je zambijsko-roždijski pogajanje udeležil tudi sopredsednik Patriotske fronte Nkoma — s čimer je pokazal, da ne verjame zagotovilom zambijske strani — povzročil pravi pravcati napadov nanj v zambijskem časopisu. Še zlasti, ker je popeljal v drugod namigil, da predsednik Kaunda daje prednost Nkomu tudi zato, ker je — prek Kaundove žene — v sorodstvu z njim. Vdani »Daily Mail« je Mugabeja označil kot »namišljenega borca za svobodo«.

Slišati je bilo zahteve, naj mu poslej prepovedo obiske v Zambiji. Strankino glasilo »Times of Zambia« je v uvodniku med drugim zapisalo: »V čigavem imenu govorijo blebetavi mister Mugabe? Čigavo trobilu je?« Ob koncu tedna pa je Mugabe doživel še eno nezamudno, tokrat od tanzanijske

ROBERT MUGABE — Ovire do združitve

ga ne more sprejeti in da se bo zato z njim pogovoril zunanji minister Mkapa.

Vtem ko iz krogov Nkomove ZAPU ni slišati javnih kritik na račun stalne Mugabejeve ZANU, je Mugabe pred dnevi na tiskovni konferenci v Lusaki spregovoril tudi o voljan na poti k združitvi z ZAPU. Objubil je, da se bosta z Nkomom sestala v Dar es Salaamu, kakor hitro se Nkoma vrne iz tujine. To naj bi bil sestanek

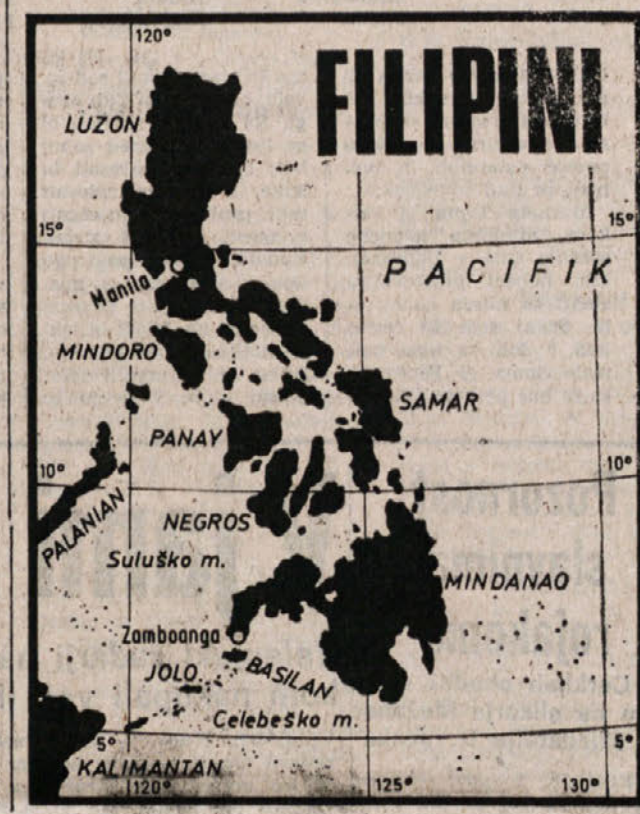
Vojna izčrpavanja

Filipinska vlada se je odločila za vojaško pot reševanja muslimanskega problema — Krvav incident na jugu

Filipinski predsednik Ferdinand Marcos je sredi nove vojaške ofenzive proti gverilcem muslimanske narodnosvobodilne fronte (MNLF), ki poteka na južnih filipinskih otokih, izjavil, da so petletni boji med vojsko in gverilci terjali že 50.000 žrtve, iz ogroženih krajev pa je pobegnilo od pol milijona do milijon prebivalcev. Marcos je s tem vsaj posredno hotel povedati, da so doslejšnji boji sicer terjali izredno veliko število žrtve, kar pa vlada v Manili ne bo odvrnilo od tega, da bo poskušala poslej muslimanski problem na jugu države rešiti z vojaškimi sredstvi.

Filipinske oblasti so se za takšno pot reševanja muslimanskega in z njim povezanega gverilskega problema odločile po krvavem dogodku, od katerega je prišlo 10. oktobra v majhnem kraju Danag na otoku Jolo, torej največjem otoku v najjužnejšem filipinskem otočju Sulu. Po zadrževanju uradnih krogov so gverilci muslimanske fronte takrat hladnokrvno in zverinsko pobili vojaškega polkovnika otčjo Sulu, generala Teodulfa Bautista in njegovo spremstvo 35 vojakov in oficirjev (med njimi pet polkovnikov). Za poboj naj bi bil odgovoren eden vojaških poveljnikov MNLF Usman Salili in njegovi gverilci, ki so dogovorjeno srečanje z vojaškimi predstavniki izkoristili za poboj. Po navedbah teh virov se je general Bautista, ki je veljal za enega najspodobnejših filipinskih visokih oficirjev, dogovoril z Usmanom Salijem za datum in kraj sestanka, na katerem naj bi se dogovorili o novi prekinitvi ognja in celo o možnosti predaje gverilcev vojaškim oblastem. General Bautista je bilja prišel na sestanek neoborožen, njegovo spremstvo je bilo oboroženo, vendar ni imelo časa odgovoriti na bliskovit napad gverilcev. V Manili trdijo, da gverilci niso imeli nobenega povoda za napad, iz neuradnih virov pa je bilo slišati, da so gverilci bržkone le imeli kakšen povod, čeprav nihče ne ve kakšnega. Po krvavem poboju je vlada razpisala visoko nagrado (več kot 50.000 dolarjev) na glavo Usmana Salija in organizirala pogrom proti njegovim gverilcem.

Vse kaže, da je filipinski vladi po krvavem incidentu prekipelo, da je omenjeni dogodek dokončno pokopal sporazum o prekinitvi ognja, ki sta ga muslimanska fronta in vlada dosegli proti koncu lanskega decembra v Tripo-

vseh območjih, kjer manjšina predstavlja večino, vključno s pravico do lastnega vojaškega, policijskega in upravnega aparata, posebnim muslimanskim sodstvom in šolstvom, zajamčeno enakopravnostjo v vseh službah in pravico do ustanovitve vlade.

Zaradi nastalih nesoglasij se je predsednik Marcos aprila odločil za razpis referendum na jugu dežele, torej na območjih, za katere fronta zahteva široko avtonomijo. Rezultati referenduma so pokazali, vda si več kot 90 odstotkov tamkajšnjega prebivalstva ne želi nobene avtonomije. Pri tem pa je treba upoštevati, da je MNLF pozvala muslimansko prebivalstvo k bojkotu referenduma, zatoje rezultati glasovanja bržkone niso objektivni, saj so glasovali predvsem kristjani.

Omenili smo že, da se je vlada v Manili po zadnjih zapletih odločila za reševanje problema z vojaško silo, zato je v zadnjih tednih vojske krenila v obsežne ofenzive na polotoku Zamboanga in okrog mesta Zamboanga, ki bil naj po zahtevah MNLF postala »muslimanska prestolnica«, nadalje na otoku Sulu in na otoku Basilan. Ob tem opozoril v Manili ocenjujejo, da je vojaška zmaga nad gverilskimi enotami fronte, ki po zadnjih podatkih obstoječe okrog 20.000 dobro oboroženih in izurjenih mož, ne mogoča. Vlada pa se je za ta korak odločila predvsem iz taktičnih razlogov, kar pomeni, da bo vojska poskušala med sedanjimi ofenzivami čimbolj skriti območja, ki jih kontrolira MNLF.

AVGUST PUDGAR

JOSHUA NKOMO — Ali je bil pri Smithu?

Ce kaj, sedanjí položaj — zapleten, in poln nevarnosti, da bi se razprti v Patriotski fronti se poglabilo — kaže na nesporo veljavo Joshua Nkoma med politikami Zimbabve. Za zdaj kaže, da v nobeni varianti na poti k novi državi Zimbabve nobena od zainteresiranih strani ne bo mogla mimo te ga politika.

JOZE SIRČELJ

BERITE REVIVO DAN

NOGOMET

PRED KVALIFIKACIJSKO TEKMO ZA SP Z ROMUNIJO

MAJHNE MOŽNOSTI JUGOSLA VIJE ZA UVRSTITEV V FINALNO KOLO

Pot do uspeha vodi le preko zmage nad Romunijo in Španijo, pa še ta ni povsem zanesljiva

Jugoslovska nogometna reprezentanca je včeraj odpotovala v Buenos Aires, kjer se bo jutri pomerila v Romunijo v predzadnji kvalifikacijski tekmi 8. evropske skupine za nastop na SP. To bo tretji nastop jugoslovske nogometne reprezentance v kvalifikacijskem kolu, doslej pa so dosegli dva poraza. Možnosti napredka za nastop na SP so torej zelo majhne, saj imata Španija in Romunija že vsaka po štiri točke, Jugoslavija pa ni dosegla niti ene.

Le v primeru zmage z Romunijo in nato še s Španijo bi se lahko Jugoslavija uvrstila med šestnajst ekip, ki bodo igrali v Argentini, vendar bi v tem primeru odločala razlika v golih. Kot torej vidimo, so igranje pred izredno težko nalogo, saj je tekma tudi za Romunijo odločilne važnosti. V prvi tekmi z Jugoslavijo so Romuni prepričljivo zmagali, tako da je vse kazalo, da bodo z lahkoto osvojili prvo mesto skupine. Vendar so si to prednost pripravili v povratni tekmi s Španijo, ko so klonili z 0:2. S tem izidom so si znatno poslabšali razliko v golih, tako da je prvo mesto na lestevici prevzela Španija. Zaradi tega bodo jutri skušali nadoknaditi zamujeno, seveda če jim bo to Jugoslavija dovolila. Ne smemo pozabiti, da so Romuni v tekmi s Španijo igrali zelo slabo; v glavnem so se igrali vso tekmo le branili, kakšne

skupne igre pa niso prikazali. Če bodo tudi jutri zaigrali tako, je srečanje odprto vsakemu izidu.

Reprezentanci sta se doslej srečali 33-krat: Jugoslavija je zabeležila 12 zmag, 5 neodločenih izidov in 16 porazov. Tudi razlika v golih je ugodnejša za Romunijo: dali so jih 51, prejeli pa 49.

MLADINSKI POKAL «ESPOIRS»
Luksemburg - Italija

ESCH - SUR - ALZETTE — Italijanska nogometna reprezentanca pod enaindvajsetim letom starosti bo danes v tem kraju odigrala zadnjo

LOKOSTRELSKI TEČAJ
TUDI NA GORIŠKEM

Taborniki RMV (s sodelovanjem ZSDS) organizirajo

lokostrelski tečaj

v prostorih PD Naš prapor v Fervim danes, 12. novembra, od 15. ure dalje in jutri, 13. novembra, od 9. ure dalje. Vabljeni vsi člani RMV in vsi, ki bi se radi seznanili s tem športom.

Prijavnina 1.000 lir.

Kontovel je v mladinskem prvenstvu slavil nad Barcolano visoko zmago

Bregova nogometna enajsterica je v zadnjem času v dobri formi, kar so pokazali tudi rezultati zadnjih srečanj. Ker bodo zastopniki dolinske občine imeli jutri na domačem igrišču razmeroma šibkega nasprotnika, računajo brežanski navijači, da bo ekipa Zaulam brez posebnih težav odnesla celoten izkupicek: Na sliki: Breg — Aurisina

V 1. AMATERSKI LIGI

Ekipa Primorja v jutrišnji tekmi ne namerava igrati podrejene vloge

V 2. AL bo imel razmeroma lahkega nasprotnika le Breg - V najnižji amaterski ligi računata Vesna in Kras na pozitiven izid

Edera — Zaria

Spet naporno gostovanje za Zario. Po zmagi v Nabrežini gredo na domači tleh počuti dobro. Ker po tej tekmi čakata Primorje dve zaporedni, naporni gostovanji (Manzanese in Stock) je trener Giovanni prebrisan, da ekipa ne bo razočarala in bo odnesla obe točki.

2. AMATERSKA LIGA
Campanelle — Gaja

Spet naporno gostovanje za Kozinove varovance, ki se po porazu proti Costalungini hočejo revanširati. Vsi se zavedajo, da bo ekipa Campanelle trd oreh, vendar v vrstah Gaje prevladuje optimizem, tudi upoštevajoč dejstvo, da padriško-grojska enajsterica v tem prvenstvu ni še nikoli podlegla dvakrat zaporedoma. K temu pa ni lahko še dodati, da ekipa Campanelle morda v zadnjih nastopih ni povsem zadovoljila, saj je v zadnjih treh tekmah (Costalunga, Opicina Supercaffè in Breg) izbojevala tri remije.

Breg — Zaula

Brežani so trenutno v dobri formi in to dokazujejo zadnji pozitivni izidi Brega. Jutrišnji nasprotnik spada seveda med šibkejše ekipe te skupine, vendar zaradi tega Brežani ne smejo misliti, da imajo zmago že v žepu, kajti vsako podcenjevanje nasprotnika bi jih lahko drago stalo. Gostje se so po slabem startu, s temsi zaporednimi porazi, nekoliko pobiljili in prav prejšnjo nedeljo proti Flaminiu želi prvo prvenstveno zmago, ki je precej dvignila moralno ekipo. Zaveli. To naj bo za »plave«, ki so vsakakor favoriti v opozorilo.

Primorce — San Marco

Trebečne čaka jutri nevaren gost. Ekipa San Marca je morda v tem začetnem delu prvenstva precej presenetila, saj je z desetimi točkami na tretjem mestu začasne lestvice. Moč ekipe je vsekakor napad, v katerem pred vsemi izstopa napadalec Zolia, ki je do sedaj dal že pet golov. Prav na tega napadalec bo morala obramba Primorca precej paziti. Seveda, zameriti ne bodo smeli niti Pisona, ki je v zadnjih treh tekmah dal tri gole. Vse bo torej odvisno od obrambe Primorca, ki letos na domačih tleh vedno nekoliko šepa in prav zaradi tega Trebeci doma niso še slavili zmage.

TOTIP

1. — prvi	X 2
2. — drugi	X 2
3. — prvi	X 1
4. — drugi	X 1
5. — prvi	X 2
6. — drugi	X 2

ODBOJKA

Drevi start treh naših ekip v prvenstvu letošnje B lige

Za vse naše drugoligaše bo to prvenstvo izredno naporno

MOŠKA B LIGA

Danes se bo pričelo tudi odbojkarstvo prvenstvo v 2. italijanski moški ligi. Slovensko odbojko bo v tej konkurenci zastopala šesterka SZ Bor. Po štiriletni odsotnosti bo to že drugo zaporedno prvenstvo slovenskih odbojkarjev v tej konkurenci. Glede na to, da je zadnja leta italijanska odbojka napravila velikakovostni skok, se od »plavih« ne moremo nadejati kakšnih posebnih uspehov. Če ne bo prišlo do presenečenj bi si morali Tračani zagotoviti obstanek v tej ligi tudi v prihodnjem prvenstvu. Pri vsem tem pa ne moremo mimo ugotovitve, da bo Bor letos igral z nekoliko spremenjeno močjo. Milič in Živec bosta spet igrala za matični klub Kras ter Špacapan za gorško Olympio. Ti dve odsotnosti se bosta vsekakor pozneje, čeprav bosta spet branila barve Bora v skorajšnjem prvenstvu Plesničar in Fučka. Prvi se nam bo spet pokazal v dobri formi, drugi pa je zelo malo treniral in njegova pomoč ne bo seveda taka, kot bi lahko sicer bila.

ŽENSKA B LIGA

Dve uri in pol kasneje bo, vedno telovadnica v Dolini, prizorišče še drugega srečanja v tej ligi, toda v ženski konkurenci. Borovkam prihaja v goste Libertas iz Fiume Veneta, ki je novinec v tej konkurenci. Nekateri celo napovedujejo, da so mlade igralke iz F. Veneta velike favoritinje za osvojitve prvega mesta v kvalifikacijski podskupini. Pri odbojki pa se čisto pogosto, da prevlada nad mladostnim poletom izkušnost, in prav ta je na strani Borove vrste. Poleg tega bo Libertas prav gotovo veliko bolj nevaren doma kot v gosteh, ker ta kraj dobesedno živi za odbojko. Glede na dejstvo, da bo Bor igral z najmočnejšo postavo, je obenem nesporen favorit za osvojitve prvega para točk.

TRUFEJA
CIVIDIN & ROSENWASSER
Sokol A — Polet 60:34 (38:16)

SOKOL A: Usaj (k) 13, Grilanc 2, Nevenko Pertot 10, Sedmak 2, Niko Pertot 2, Devetak 11, Bandelj 10, Della Schiava 2, Zbogor 4, Klanjšček 4.

POLET: Čok (k), Komar 4, Feri 18, Fabi 2, Košuta 6, Granier 2, Persi, Bellafontana, Kerpan, Zajec in Husu 2.

PM: Sokol 2:4, Polet 0:6.

SODNIK: Aleks Gruden.

Sokol je z dobro igro v prvih dveh četrtinah premagal Polet. Obe ekipi sta sicer zadovoljili v napadu, v obrambi pa je občasno. Najbolj od Opencev je bil Feri, pri Sokolu pa so zadovoljili vsi.

Sokol B — Kontovel 14:69 (2:44)

KONTOVEL: Gulič (k) 20, Starc 8, Škabar 4, Ukmar 4, Pertot 6, Terčič 2, Grilanc 7, Brischica 6, Emilij 6, Danieli 2, Piras 2, Danev.

SOKOL B: Terčon 5, Caharija, Job 2, Ret, Busan 2, Pacor, Bertocchi, Marko Legiša, Ivan Legiša 5, Zidarič, Pahor, Virgilio, Grilanc, Trampuz, Bandelj, Vigni.

PM: Kontovel 3:10, Sokol B 2:4.

SODNIK: Andrej Pupis.

Kontovel je z lahkoto premagal 2. ekipo Sokola. Kontovelci so prikazali boljšo igro kot nabrežinski predstavniki, ki pa so skoraj vsi začeli niki. Vsekaror pa so prikazali izredno pozitivno igranje in borbenost, še predvsem v zadnji četrtini, ko so dosegli kar 12 košev.

PRIDODNE KOLO

Danes, 12. 11., na odprtem igrišču na Kontovelu ob 16.30: Kontovel - Sokol A.

V četrti, 17. 11., ob 16. uri v Nabrežini: Sokol B - Polet.

Marko

CLADINKE
Sloga — Mladinec 3:0 (15:7, 15:3, 15:8)

SLOGA: Mira in Neva Grgič, Hrovatin, Križmancič, Debenjak, Nascig, Ražem.

V drugem kolu tega prvenstva je Sloga slavila prepričljivo zmago nad ekipo tržaškega CUS, ki slogašcem nikakor ni bil dorasel nasprotnik. Zmaga naše ekipe je toliko pomembnejša, če pomislimo, da sta tokrat sodobnega treniranja. Za skorajšnje prvenstvo je bilo praktično napravljen pravi čas, kar se je dalo na pravi. S tem pa problem moške odbojke pri tržaškem športnem zdru-

DOMAČI ŠPORT

DANES
SOBOTA, 12. novembra 1977

NOGOMET
KADETI

14.30 v Miljah
Fortitudo - Breg

14.30 v Zavljah
Zaula - Primorce

14.30 na Proseku
Primorje - Opicina Supercaffè

ZACETNIKI

15.30 v Starancanu
Staranzano - Mladost

CICIBANI

15.15 v Carboli
Chiarbola - Primorje

ODBOJKA

B LIGA — MOŠKI

18.00 v Dolini
Bor - Sile Treviso

B LIGA — ŽENSKA

21.15 v Nabrežini
Sokol - OMA

20.30 v Dolini
Bor - Libertas Fiume Veneto

DEKLICE

18.00 v Trstu, 1. maja
Bor B - Breg

MINIBASKET

TROFEJA
CIVIDIN & ROSENWASSER

18.30 na Kontovelu
Kontovel - Sokol A

JUTRI

NEDELJA, 13. novembra 1977

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 na Proseku
Primorje - Mossa

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trstu, Campanelle
Campanelle - Gaja

14.30 v Dolini
Breg - Zaula

14.30 v Trebbah
Primorce - S. Marco

10.30 v Trstu, Ul. Flavija
Edera - Zaria

14.30 v Standeržu
Juventina - Itala

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Križu
Vesna - Rolanese

8.30 na Opčinah
CGS - Kras

14.30 v Koprivi
Libertas Kopriva - Mladost

14.30 v Sovodnjah
Sovodnje - Edera

14.30 v Trstu, 1. maja
Union - Rozzol

NARAJAJNIKI

9.30 v Dolini
Rosandra - Primorje

12.45 v Dolini
Breg - Domio

10.30 v Ronkah
Ronchi - Mladost

9.30 v Gradišču
San Marco - Sovodnje

9.30 v Romansu
Pro Romans - Juventina

NAJMLAJŠI

12.00 v Zavljah
Zaula - Zaria

15.00 na Opčinah
Rozzol - Primorje

ZACETNIKI

10.30 na Padričah
Gaja - Primorje

15.30 pri Domju
Portuale - Kras

11.45 v Dolini
Breg - Domio

11.00 v Gradišču
San Marco - Juventina

V DOLINI IN NABREŽINI

MINIBASKET

TROFEJA
CIVIDIN & ROSENWASSER
Sokol A — Polet 60:34 (38:16)

SOKOL A: Usaj (k) 13, Grilanc 2, Nevenko Pertot 10, Sedmak 2, Niko Pertot 2, Devetak 11, Bandelj 10, Della Schiava 2, Zbogor 4, Klanjšček 4.

POLET: Čok (k), Komar 4, Feri 18, Fabi 2, Košuta 6, Granier 2, Persi, Bellafontana, Kerpan, Zajec in Husu 2.

PM: Sokol 2:4, Polet 0:6.

SODNIK: Aleks Gruden.

Sokol je z dobro igro v prvih dveh četrtinah premagal Polet. Obe ekipi sta sicer zadovoljili v napadu, v obrambi pa je občasno. Najbolj od Opencev je bil Feri, pri Sokolu pa so zadovoljili vsi.

Sokol B — Kontovel 14:69 (2:44)

KONTOVEL: Gulič (k) 20, Starc 8, Škabar 4, Ukmar 4, Pertot 6, Terčič 2, Grilanc 7, Brischica 6, Emilij 6, Danieli 2, Piras 2, Danev.

SOKOL B: Terčon 5, Caharija, Job 2, Ret, Busan 2, Pacor, Bertocchi, Marko Legiša, Ivan Legiša 5, Zidarič, Pahor, Virgilio, Grilanc, Trampuz, Bandelj, Vigni.

PM: Kontovel 3:10, Sokol B 2:4.

SODNIK: Andrej Pupis.

Kontovel je z lahkoto premagal 2. ekipo Sokola. Kontovelci so prikazali boljšo igro kot nabrežinski predstavniki, ki pa so skoraj vsi začeli niki. Vsekaror pa so prikazali izredno pozitivno igranje in borbenost, še predvsem v zadnji četrtini, ko so dosegli kar 12 košev.

PRIDODNE KOLO

Danes, 12. 11., na odprtem igrišču na Kontovelu ob 16.30: Kontovel - Sokol A.

V četrti, 17. 11., ob 16. uri v Nabrežini: Sokol B - Polet.

Marko

CLADINKE
Sloga — Mladinec 3:0 (15:7, 15:3, 15:8)

SLOGA: Mira in Neva Grgič, Hrovatin, Križmancič, Debenjak, Nascig, Ražem.

V drugem kolu tega prvenstva je Sloga slavila prepričljivo zmago nad ekipo tržaškega CUS, ki slogašcem nikakor ni bil dorasel nasprotnik. Zmaga naše ekipe je toliko pomembnejša, če pomislimo, da sta tokrat sodobnega treniranja. Za skorajšnje prvenstvo je bilo praktično napravljen pravi čas, kar se je dalo na pravi. S tem pa problem moške odbojke pri tržaškem športnem zdru-

ASCOLI — PISTOIESE 1
ARELLINO — COMO 1
BARI — VARESE X 1
CATANZARO — CAGLIARI 1 X 2
CREMONENSE — BRESCIA X
MODENA — CENESA X
MONZA — SAMBENEDETTESE 1
PALERMO — TARANTO 1 X 2
RIMINI — TERNANA X 1
SAMPDORIA — LECCO 1
BOLZANO — UDINESE X 2
GIULIANOVA — REGGINA X
CROTONE — REGGINA 1 X

Totocalcio

56.

Gorjup

Mitja

Kitajski dnevnik

Kar zazijal sem. Tako kategoričnih zahtev na Kitajskem dotlej še nismo slišali. Toda: takoj jih dopolnijo z izjavo, da bodo uprizarili med deli iz časov pred kulturno revolucijo le tista, ki so navdušila predsednika Mao Ce-tunga in Cu En-laja.

»Kaj pa Beethoven? Boste izvajali Beethovna?« vpraša nekdo. Odgovor je presenetljiv: »Verjetno bomo kmalu igrali tudi Beethovna. Kmalu bo namreč na Kitajskem »cvetelo sto cvetov«.

Bo res »cvetelo sto cvetov« in »pelo sto ptic«? Ni to morda samo prvo navdušenje? Maovih »sto cvetov« je že zdavnaj odcvetelo. Tudi sicer so cveteli kratak čas. Politično geslo o »sto cvetovih« je predsednik Mao razglasil namreč že v letih 1958-1957. Z njim naj bi sprostil močno politično zavrtje pobude ljudi za socializem. Toda kot se v takšnih primerih pogosto dogaja, je sprostito ob pozitivnih iniciativah tudi močno negativna dejanja politične opozicije. Že leta 1957 je Mao »sto cvetov« zamenjal z »dolгим skokom«, ki je tako usodno in drastično propadel, da je skoraj podrl samega Mao. Liu Sao-či, ki je popravljaj napake »dolgega skoka« je postal ravno

ob tem tako močan, da je resno ogrozil linijo Mao Ce-tunga.

Prav iskreno se poslovljamo od sianjskih umetnikov. Nekakšna simpatija nas je povezala. Verjetno so nas kitajski umetniki prevzeli s svojim neizmernim hrepenenjem in zaupanjem v boljše čase, z globokim prepričanjem, ki jim je sijalo z obrazov, da so z odstranitvijo »starih trupenih trav« vsi njihovi problemi za naprej in za vse večne čase odpravljeni.

Njihovi obrazi so izražali premnoge preživete bolečine. Na njih je bilo mogoče opaziti razočaranja in bridkosti, tudi trpljenje. Temnih črt z njihovih obrazov ni mogla izbrisati niti vera v prihodnost in nove uspehe »velike proletarske kulturne revolucije«, v katero se vedno verjamejo, čeprav je — tako mislim seveda jaz — prav kulturna revolucija začetek njihovih največjih težav in problemov.

Kaj se dogaja v glavah ljudi, ko nas gledajo, kako živimo, kako jemo...

Ob izhodu nas spet pozdravijo otroci. Enako slovesno in sproščeno obenem kot ob prihodu. Slikamo se. Se na eno vprašanje sem pozabil. »Kako pripravljate repertoar, kdo ga odobri,« vprašam mimogrede. »Mi sami,« mi odgovorijo. »Ko ga sestavimo, povabimo delavce, kmete in vojake v gledališče. Seznanimo jih z vsebino del, ki jih nameravamo uprizorjati. Če se z našimi načrti strinjajo — prav tako se mora z njimi strinjati tudi viši forum — potem jih uresničimo. In nastopamo.« Kje? »Predvsem po vaseh, po tovarnah, med delavci, kmeti in vojakih.«

Spomnim se svojih misli ob pogledu na gledališke prostore, na obleke, na ljudi tega gledališča in postane me sram, iskreno sram. Kako prazna in neumna je moja dobra stara vzgoja, ki išče v umetnosti tu na Kitajskem tudi zunanjo zlikanost in »spodobnost«. Prišel sem iz Jenana, Videl sem ljudi, videl kako žive. Za te in take

ljudi nastopajo sianjski umetniki. Za delavce, kmete in vojake, ne za gospodo v frakih in temnih oblekah.

V hotelu je zvečer banket, z obveznimi zdraviciami, s petnajstimi do dvajsetimi predjedmi, desetimi glavnimi jedmi, štirimi sladkariji, z veliko različnimi pijačami in s sproščenimi pa prijaznimi pogovori. ki v političnem smislu je redko presežejo znano in dovoljeno, ki nikoli ne postanejo toliko osebni, da bi prerasli tisto zadržanost, ki je še ljubezniva, ni pa nikoli več kot zgolj znamenje dobre vzgoje, obogatene s kančkom simpatije.

Od vseh banketov doslej je ravno ta v Sianu še najmanj svečan. Morda tudi zato, ker prvič nismo sami. Banket je v delu velike hotelske restavracije, ki so jo pregradili z lepimi španskimi stenami. Kdaj pa kdaj mi pogled mimo poslikane pregrade zaide na mize francoskih in japonskih gostov. Mi smo se že dodobra naučili kitajske hrane, pa še vedno uživamo. Toda videti, kako uživajo ob tej hrani Japonci in kako se do nje posvečeno vedejo francoski turisti, to bi morali posneti na filmski trak.

Sestanek jugoslovske delegacije v apartmaju vodje delegacije. V Sianu mi je protokol namreč dodelil kar tri sobe. Predsoba z naslonjaci, veliko delovno sobo z velikansko pisalno mizo, kakršno sem si vselej želel imeti, da bi lahko bilo na njej veliko papirjev, veliko knjig, veliko neurejenega gradiva, v katerem bi se znašel samo jaz in po katerem ne bi smel seči nihče, pa mi to nikoli ni uspelo, pa ogromno spalnico, pregrajeno z zaveso, in z dvema kopalnicama. Vse skupaj je bilo precej večje od mojega domačega stanovanja.

Hotel je stara zgradba. Zgrajen je bil pred revolucijo. Očitno so, tako živeli in tako razumevali življenje na Kitajskem takratni zahodni kapitalisti, ki so bili nemejnjeni gospodjarji teh krajev. Hotel že nekolikar razpada. Počasi, toda zanesljivo ga najeda zob časa. Kitajci za gotovo ne vlagajo vanj, samo vzdržujejo to, kar so upravičeno podedovali.

Spraševal sem se, kako se pravzaprav ljudje, ki delajo v takšnem hotelu, počutijo. Doma stanujejo — če imajo štirčlansko družino in take so večinoma — na 20 kvadratnih metrih, v prostorih, ki so vsi skupaj manjši od ene take hotelske sobe. Kakv jim to pojasnjujejo politični svetovalci? Da stanujejo v takšnih hotelih samo buržuji, da je to znamenje kapitalističnega načina življenja, da pa so iz takšnih ali drugačnih razlogov kitajski ljudje dolžni vzdrževati hotel, ga ohranjati in verjetno tudi ekonomsko izrabljati? Kaj se dogaja v glavah teh ljudi, ko opazujejo, kako se mi hranimo, ko nam nosijo na mizo drugo za drugo izjemne jedi, kakršnih najbrž velika večina nikoli ne bo jedla doma ali pa vsaj še ni jedla doma?

Je indoktrinacija, politična indoktrinacija, ki je v tako veliki in zapleteni državi verjetno nujno potrebna, dovolj močna, da v ljudeh prežene vsakršno tiho prizadevanje doseči to, kar nudijo nam?

Kako rad bi se o tem s kom pogovarjal, a je povsem nemogoče. S spremeljavalci bi bil tak pogovor nesmiseln. Oni živijo zdaj tako kot mi. Verjetno živijo tudi sicer v boljših razmerah. Opazujejo jih in vtis imam, da se jim zdi vse samo po sebi umevno. Ali pa so tako naučeni? Sicer pa nam ni nikoli uspelo, da bi se z njimi pogovarjali o čem podobnem.

Pred spanjem še berem »Hsinhuine« biltene z informacijami iz tujine. Osrednja tema je položaj v Zairu. Kitajci o tem izčrpno poročajo po ameriških, angleških, še posebno pa po francoskih virih, saj imajo s Francozi nasploh najboljše odnose na informacijskem področju. AFP je bila namreč prva agencija, ki je s Kitajci navezala takšne odnose, kakršne so jim Kitajci ponudili. Tega Kitajci še niso pozabili in v vseh pogledih so francoski novinarji in francoska agencija privilegirani. Informacije v biltenu so takšne, kakršne dajejo tuje agencije, brez popravkov in brez priredb.

PRED SREČANJEM ZA DOKONČNO IZDELAVA ZAKONA

Demokrščanski pomisleki po okvirnem sporazumu o «pravičnih najemninah»

Odprta so se vprašanja trajanja najemninških pogodb in «socialnega sklada»

RIM — Prava mrzla prba na optimizem, ki so ga predstavniki šestih strank razpršile prednoč ob zaključku «vrha» o zakonu za pravične najemnine. Strokovni predstavniki krščanske demokracije Bausi je namreč izjavil, da okvirnega dogovora glede «nepremičninskih rent» ne gre jemati prav tako strogo, pravzaprav naj bi niti ne bil pomemben. Zato pa si KD «pridržuje pravico, da se izreče o dogovoru na koncu pogajanj, ko bo poudarila rezultate v celoti.

Kot znano so se stranke dogovorile, da bodo — po okvirnem dogovoru o višini pravičnih stanarjev — nadaljevala pogajanja o podrobnostih, se pravi o «normativu» za določitev pravičnih stanarjev prihodnji četrti. Po izjavih demokrščanskega predstavnika je mogoče domnevati, da četrtkovno srečanje ne bo zadnje in da se bo spet takrat seznorili.

Pogledimo, torej, za kaj gre. Okvirni sporazum, ki so ga stranke dogovorile, določa «najvišjo skupno vsoto stanarstva» do leta 1983: 4100 milijard. Sedaj znaša skupna vsota «zmrznjenih» stanarjev 2900 milijard lir. Na osnovi tega «vse» so izračunali, da bo «zakonita nepremičninska renta» (se pravi dohodek lastnikov stanovanj) 3,85 od sto vrednosti stanovanja, ki jo bodo izračunali s posebnimi kriteriji. Dogovorili so se tudi, da se bodo najemnine postopoma prilagajale draginji, vendar ne avtomatično, pač pa v sorazmerju treh četrtin dejanskega povzka: v primeru, da bi draginja poskočila v enem letu za 20 od sto, bi se torej najemnine zvišale za 15 od sto, vendar samo ob koncu šestletnega obdobja «postopnega prilaganja», kar naj bi veljalo predvsem za stara stanovanja in za družine, ki uživajo manj kot osem milijonov lir letnega dohodka.

Katera so, torej, se odprta vprašanja, o katerih se bodo morale pogajati stranke na četrtkovnem sestanku? Odprto je vprašanje trajanja najemninških pogodb. Vlada je predlagala štiri leta, levica pa tri leta s pravico najemnika, da ga avtomatično podaljša za nadaljnja tri leta. Ima pa pravico izbrati — po predlogu KPI in PSI — drugo «varianco»: neobnovljivih pet let. Vendar se zdi, da se bodo o tem vprašanju dogovorili.

Pač pa je povsem odprto vprašanje «socialnega» ali «solidarnostnega sklada», iz katerega naj bi črpali denarna sredstva za «popuste» na najemninah tistih družin, ki ne presegajo določenega dohodka (na primer: 3 in pol milijona lir letno). Prvo vprašanje: kako financirati ta sklad. Nekateri menijo, da bi bilo treba obdavčiti luksuzna stanovanja, drugi pa, da bi ga morali oblikovati s pomočjo rednih davkov, ki jih plačuje celotna skupnost. Socialisti in komunisti zahtevajo tudi, naj bi «solidarnostni sklad» učinkoval avtomatično, v zvezi s katerimi avtomatizmi, sicer obstaja nevarnost, da se spremeni v birokratsko

ustanovo, ki bo potrošila več denarja za lastne urade in osebe, kot pa za «popuste» na najemninah.

Socialisti so glede pogajanj o teh točkah dokaj optimistično razpoloženi. Njihov predstavnik, Elvio Salvatore, je dejal, da je okvirni sporazum dober in da ne bo prizadel večine italijanskih družin. Seveda pa je treba prilagoditi normativ okvirnemu sporazumu.

Ta prilagoditev pa ni lahka, kajti sedanja normativna vpliva na pravično stanarstvo tako, da bi se skupna vsota najemnin povzpela visoko nad «streho» 4100 milijard.

Ce bi pa se držali okvirnega sporazuma, ki so ga stranke dogovorile, predvsem, bi najemnine ostale na «dostojni ravni». Zgovoren je, čeprav je izračun le približen, sledeč primer. Na osnovi okvirnega sporazuma (3,85-odstotna nepremičninska renta) bi za 20 let staro stanovanje na periferiji srednjevelikega mesta (do pol milijona prebivalcev) s površino 100 kv. metrov znašala «pravična najemnina» 121.500 lir. Po izvirnem vladnem predlogu (3 od sto rente) pa 103 tisoč. Skratka, mesečna «pravična najemnina» za poprečna stanovanja v mestih naj bi znašala od 10 do 12 tisoč lir

na kvadratni meter (letno).

Očitno je, da «rezerva» demokrščanskega merila prav na to: kako z izsiljevanjem doseči na četrtkovnem sestanku še kakšno drobno, vendar za lastnike stanovanj in nepremičninske družbe.

Okvirni sporazum o «pravičnih stanarstvih» so kritično ocenili sindikati, ki menijo, da ni zadostnih jamstev za nižje stroje. Sindikati so zato mnenja, da bi morale stranke pri preverjanju normativnega dela ukrepa vključiti vanj tudi ustanovo občinskih komisij za pravično stanarstvo in člen, ki naj višino stanarine nekako poveže tudi z dohodkom družine najemnika. (st.)

RIM — Sodnik Francesco Amato, ki vodi preiskavo o umoru aktivista skupine «lotta continua» Walterja Rossija, je včeraj podpisal vrsto zapornih nalogov za misovske aktiviste, ki jih je policija aretirala takoj po umoru levičarskega izvenparlamentarca. Aretirani so obtoženi pretepanja in obremenilnih očitkov. Poleg tega pa sta sodnika Infelisi in Marrone obtožila sedem od njih kršitve zakona Scelba in oživiljanja fašistične stranke.

SODNI ZBOR ZASLIŠAL V RIMU VODJO SID

Casardi ni odgovoril na ključna vprašanja catanzarskega procesa

Še tajna dokumenta, ki zadevata bivšega agenta Guida Giannettinija

RIM — V isti sejni dvorani, kjer so se pred štirimi leti sestali častniki obveščevalne službe in sklenili, da ne bodo seznanili milanskega preiskovalnega sodnika D'Ambrosia s funkcijo, ki jo je imel v SID bivši častnikar Guido Giannettini, je vodja službe admiral Casardi, ki je tik pred iztekom mandata (SID bo prihodnjih dneh nadomestil novi telesi SISMI in SISDE) odgovarjal na vprašanja predsednika catanzarskega porotnega sodišča Scuterija, javnega tožilca Lombardija, branilcev in zastopnikov raznih prizadetih strank. Admiral je, kot smo poročali, zahteval naj ga sodišče zasliši v Rimu in se pri tem skliceval na privilegij, ki ga zakon priznava vojniškim državnim funkcionarjem.

Zlobni jeziki trdijo, da se je tega privilegija poslužil, da bi pred svojim odhodom vendarle stopil v osrednjo državno kroniko.

Glavni vprašanja, na kateri je moral odgovorjati admiral Casardi, sta zadevali polni list, ki ga je SID dal tožniku prevratniškega gibanja «avanguardia nazionale» Maurizioju Giorgiju (z njegovo pomočjo naj bi stotnik La Bruna navezal v Španiji stike s Stefanom Dalle Chiaiem) in

različne datume na pismu in osnutku, s katerim je obveščevalna služba krila Giannettinijevo delovanje z vojaško in politično tajnostjo. Zasliševanje pa je pozneje zajelo celotno problematiko odnosa SID do pokola na Trgu Fontana, gradivo, ki ga je izročil sodstvu, skratka osnovno vprašanje, okrog katerega se vrtila celotna razprava v Catanzaru. Razplet dogodkov je namreč vsaj začasno potisnil v ozadje Fredo Ventura, Pozzana in druge fašiste, ki so, po obtožnici, zločin izvršili.

Nepojasnjenih vprašanj, ki so prišla na dan med procesom, je veliko in Casardi ni pripomogel k razjasnitvi ozadja tega ključnega člena strategije napetosti in terorja. V njegovih odgovorih pa bodo odvetniki in javni tožilec najbrž našli nekaj prijemov za vprašanja, ki jih bodo zastavili drugim pričam. Vsekar pa, kot je po zaključku zasliševanja polemično poudaril odv. Se

PRINC IN NEPRODUKTIVNOST

Tudi člani kraljevskih družin včasih govorijo neumnosti. Moč britanske kraljice, princ Filip, je v govoru študentom univerze v Cambridgeu izrazil mnenje, da bi morale nacionalizirane industrije zaposliti manjše število delavcev, tako da bi njihovi izdelki bili bolj konkurenčni na tujih trgih. Tako pa se dogaja, to je bilo princovo mnenje, da mora država v bistvu vzdrževati te delavce, ker jo stanejo več, kot pa producirajo.

Povsem logičen je komentar, ki ga je dal laburistični poslanec Tom Torney. «Poleg tega, da je aroganten — je dejal — je princ Filip tudi nepreden. Saj je prav on tisti, ki ga država vzdržuje od jutra do večera, ne da bi karkoli produciral».

ta, pričevanje je bilo zanimivo tudi zaradi problemov, ki niso prišli na dan.

Vzdušje, ki je bilo dokaj mirno, dokler sta vprašanja prič postavljala predsednik Scuteri in javni tožilec Lombardi, se je zaostrojilo, ko je hotel vedeti, ali se je Casardi ob svojem prihodu pozanimal, zakaj je SID kril z vojaško in politično tajnostjo Giannettinija. Častnikov negativni odgovor je izval odločno odvetnikovo reakcijo. Se zlasti ker je Casardi vztrajal, da ni stopil v stik ne s Micelljem ne s tedanjim načelnikom glavnega štaba oboroženih sil adm. Henkeljem, pa čeprav je sodnik medtem že podpisal zaporni nalog za bivšega častnikarja, se je zvedelo za poskus organizacije pobege Ventura in sta bila v Catanzaru aretirana Maletti in La Bruna.

V odgovor odv. Seti, ki je vprašal, zakaj je SID posegel o Giannettinijevem povratku v Italijo, je

Casardi izjavil, da obveščevalna služba sploh ni posegla in dodal, da je s tem v zvezi poslal vse zadevno gradivo sodišču. Vendar, kot je poudaril Seta, je pozabil navodila, ki jih je poslal vojaškemu atašeju v Buenos Aires, izročil pa je atesejev zadevni odgovor. Končno je se izjavil, da v zadnjem času obveščevalna služba ni več vodila nobene preiskave o pokolu v Kmečki banki. V tem okviru je se pojasnil, da je poslal v Catanzaro vse gradivo, ki zadeva pokol. To tudi zaradi sestanka s predsednikom Andreottijem, ki je že sredi januarja naročil naj izroči sodstvu vse, kar se mu zdi, da lahko izroči. Tajna sta samo še dva dokumenta, ki zadevata Guida Giannettinija, točneje slo naj bi za dve njegovi poročili. (vt)

MILAN — Pred mnogimi milanskimi šolami je prišlo včeraj do neredov in incidentov, ko je policija skušala razgnati študentske manifestacije, ki so jih uprizorili v znamenje protesta proti fašističnemu atentatu, katerega tarča je bila študentka VIII. liceja, ki so ji fašisti že večkrat grozili. Proti njeni hiši so vrgli zaigralno steklenico, ki na srečo ni povzročila škode.

VSJ EDEN NAJ BI BIL VPLETEN V SCHLEYERJEVO UGRABITEV

Po oboroženem spopadu nizozemska policija aretirala nemška terorista

Christoph Wackernagel in njegov tovariš sta hudo ranjena

AMSTERDAM — V okviru lova za teroristi, ki je v teku v številnih evropskih državah na pobudo nizozemskih policije, so na Nizozemskem v noči med četrtim in petim aretirali, po sridnem oboroženem spopadu, dva nemška terorista, za katere domnevajo, da sta med drugim vsaj delno odgovorna za ugrabitev predsednika nemških industrijev Hansa Martina Schleyerja: za umor glavnega državnega pravdnika Siegfrieda Bubacka in bančnika Jurgena Posta. Dnešnji so ugotovili istovetnost samo enega od obeh (oba sta bila v spopadu s policijo hudo ranjena): gre za 28-letnega Cristofa Wackernagla, cigar prstni odisi, ki so jih nemudoma poslali nemški policiji, pričajo o njegovi istovetnosti.

Do spopada je prišlo približno ob 23. uri: policijska patrulja, ki je bila sicer do zob oborožena in oblečena v neprobno jopice, je opazila oba domnevna terorista, za katere so vedeli, da bivat v bližini, saj so jima preiskali stanovanje v okviru preiskave o ugrabitvi finančnika Mauritsa Crousa. Ustavila sta se pri telefonski kabini, kar je policajem bilo videti,

kdove zakaj, izredno sumljivo. Eden od agentov se jima je približal in zaprosil naj ga pustita telefonirati, češ da se mu zelo mudi. Terorista sta takrat baje začeli streljati. V spopadu, ki je sledil, so trije policiji bili lažje ranjeni, oba domnevna terorista pa sta zadobila težje rane. Kot kaže, sta proti agentom vrgla tudi ročno bombo.

Ves prizor je posnel fotograf nekega amsterdamskega časopisa, ki pa je fotografije lahko objavil, potem ko je zakril obraze agentov, ki so se udeležili spopada, češ da ne bi bili izpostavljeni represaliji drugih teroristov, ki naj bi se bili na Nizozemskem.

Christoph Wackernagel je ena od 16 oseb, ki jih nizozemski policija išče v zvezi z ugrabitvijo Hansa Martina Schleyerja. Tudi drugi: domnevni terorist za katerega menijo, da je Rolf Clemens Wagner, naj bi bil med temi 16, vendar njegove istovetnosti doslej še niso ugotovili.

Wackernagel je na policijski izrekal in sumijo, da je on posnel videokasete, ki so jih ugrabitelji Hansa Martina Schleyerja poslali zahodnonemški oblastem. Ob aretirani terorista pa naj bi bila povezana z odvetnikom Klausom Croissantom. Wackernagel je spomnil leta 1976 tudi posnel na letnem sprejemu zveznega kanclerja Helmuta Schmidta, kjer so bile prisotne vse najvidnejše osebnosti iz nemškega političnega in gospodarskega življenja. Film naj bi potem služil pripadnikom RAF (frakcija ročne armade), ki so tako lahko imeli posnetke vseh onih, ki v Zahodni Nemčiji nekaj pomenijo. Tudi ta film so našli med preiskavo v pisarni odvetnika Klause Croissanta. (ft)

Zvečer so identificirali tudi drugega terorista. Gre za 28-letnega Gerta Richarda Schneiderja, ki pa ni bil na seznamu 16 oseb, ki jih policija išče v zvezi z ugrabitvijo umorom Schleyerja. Bil pa je že znan nemški policiji, ker se je udeležil atentata na sodišče v kraju Zweibrücken. (ft)

Micković demantira stike z Giannettinijem
RIM — V zvezi z gradivom, ki ga je obveščevalna služba poslala v Catanzaro in v katerem je bilo tudi navodilo Guidu Giannettiniju naj ob spremljanju Saragatovega obiska v Jugoslaviji naveže stike s častnikarjem Emanuelejem Mickovićem, je slednji izjavil, da ni nikoli prišel v stik z agentom SID. Te dni naj bi že bil v Italiji kot politični begunec.

O odnosih med Bonnomo in Berlinom
(Nadaljevanje s 4. strani)

va. Tako se je nedavno zahodnonemško vrhovno sodišče v nekem tovrstnem primeru izreklo, da sporazum o pomoči v begu je pravno polnopravna, pa čeprav se za tako početi izkoristijo tranzitni prehodi med obema državama.

Čeprav je Vzhodna Nemčija mednarodno priznana in suverena država in polnopravna članica ZN, se v Bonnu držijo starih političnih konceptov in počajo priznati njeno suverenost, tako da tudi državljane Vzhodne Nemčije smatrajo za svoje državljane. Tako so nedavno začeli sodno preiskavo proti trem vzhodnonemskim duhovnikom,

PRED SODNIKA ZARADI... KLETVICE

Robantenje, dasi ni ravno elegantno in v skladu z bon-tonom, je kot kaže postalo bistvena sestavina pogovorne ga jezika zlasti med mladimi. Vse to je prešlo že tako v navado, da tudi v kmini ali celo na televiziji slišiš pogostoma marsikatero kletvico. Čeprav se marsikje čidiš napeljen opomin (izvelec iz nekega člena fašističnega zakona), da civilizirani ljudje ne preklinjajo in ne pljujejo na tla. In na osnovi tega zakona se ti lahko pripeti, da moraš pred pretorijo, če ti kokosna krepka uide v družbi koda, ki ima preveč občutljiva ušesa.

To je primer Liliane D'Angelo Torrese, profesorice angleščine na nekem liceju v Pescari, ki se mora pred pretorijem zagovarjati zaradi robanjenja.

Profesorica je med zločinimi izpiti nekam zaskrbljena sledila svojim dijakom, takšna da jo je član komisije Giancarlo Mazzetti opomnil, naj nikar ne prispevata odgovorov. Ženska je reagirala od kaj vroče in v med drugim — piše v obtožnici — naj bi kolegu v jezi zabrusila naj jo piše tja, kjer hrber zabri dostojno ime. Prepri je avgnil precej prahu, ravnatelj je poročal skrbništvo, nekdo pa je imel celo za potrebno, da je anonimno prijavil profesorico pretoriju. Tako so posegli karabinjerji, ki so obtožili žensko robanjenja, pa čeprav se je zagovarjala, da ni nikoli izstila take groboti.

ki so prijavi nekoga, ki je prijavil pobeg preko meje. Na proteste vzhodnonemške vlade v zvezi s tem in v zvezi z drugimi podobnimi primeri v Bonnu odgovorjajo, da tako določa njihova ustava, ki poudarja, da «vsi Nemci so državljani Nemčije», torej Zahodne Nemčije, ker Vzhodne Nemčije ne priznavajo. Sicer pa je to načelo prišlo do izraza tudi v primeru Kapplerjevega pobeza iz rimske vojske boljševike...

Gradivo o osimskih sporazumih

(Nadaljevanje s 1. strani)

naj bi prikazovala rezultate sporazuma. V tem smislu naj bi zbornik bil tudi opomin, da bi se morali sporazumi hitreje uresničevati, da bi bilo treba bolj spoštovati kratkoročne roke, ki jih predvideva.

Zbornik pa je obenem tudi opomin za vse tiste sodele, ki gledajo osimo le od daleč, ker ga ne odobravajo, ker jim ne prija, ker nečijo dati narodnostim njihovih pravic, kot je to zalosten primer Avstrije in Bolgarije, je dodal Mitja Ribičič.

Dr. Joža Vilfan je izrazil tudi željo, da bi bila objavljena v obliki zbornika celotna dokumentacija o boju za globalno zakonsko zaščito Slovencev v Italiji.

Na koncu tiskovne konference je predstavnik založbe «Lipa» Jože Hočevar seznanil prisotne, da bo v kratkem založila izdala še dve pomembni publikaciji, ki obravnavata preteklost in sedanost primorskih Slovencev: obsežno, okrog 600 knjižnih strani obsegaajočo znanstveno delo dr. Milice Kacin — Woinz, o narodnostnem gibanju primorskih Slovencev po prvi svetovni vojni, ki bo predstavljena na knjižnem sejmu v Ljubljani, in za zbornik Slovensko morje in zaledje. (j.k.)

Beginov poziv
(Nadaljevanje s 1. strani)

kel karsikomu «Al Ahram» nadskod Kapudži, ki so ga pred nekaj dnevi izraelske oblasti po treh letih zapora izpustile na prostost. Po pisanju sovjetske «Pravde» da je izraelsko bombardiranje južnega Libanona «odkrita agresija, ki je naj prebelaša vse Arabe». V svojem načrtnem odklanjanju spora zume rešitve krize na Blžnjem vzhodu, pa se je Tel Aviv kot že večkrat v preteklosti, poslužil metode, ki teptajo vse predlošne mednarodne pravice, je se zapisala «Pravda».

Do sporazuma o libanonsko-izraelskih

Finančni stražniki zaplenili pol kile heroina

RIM — Finančni stražniki so zaradi mednarodnih tihotapcev z mamili še en uarec. Na letališču Fiumicino so namreč našli v kovčku Milančana Elia Calcagna 400 gramov heroina, ki bi na italijanskem trzišču veljal obilnih 500 milijonov lir.

Finančni stražniki se zlasti skrbno pregledujejo potnike, ki prihajajo iz tako imenovanega «zlatega trikotnika» (Hongkong, Bangkok in Singapur). Tako so opazili potnika, ki je imel natančno enak kovček kot mož, ki je prejšnji teden skušal vhitopiti v Italijo 1,3 kg heroina. To se jim je zdelo čudno, zato so sklenili pregledati natančneje njegovo prtljago, pri čemer so, kot rečejo, našli 400 gramov heroina.

GENOVA — Genovski preiskovalci so po prvih protislovnih poročilih izdelali verodostojnejšo sliko o neuspelem ropu v kraju San Bartolomeo di mare, kjer se je eden od roparjev, ki so ga bili obkrožili agenti, ustrelil. Dognalo so, da mu je bilo ime Sergio Noardio, udeležil pa naj bi se skoraj vseh ropov, kar jih je bilo zadnje čase okrog Genove, «poznani» pa je bil tudi po vratlomnem pobegu iz kaznilnice v Cuneu pred devet letoma. Poleg drugega roparja Coramuscija, ki se je predal policiji po daljšem zasledovanju z avtomobili, so agenti aretirali še Neordiovo zarodčenko, v Turinu pa Savina Rosiello, ki naj bi sodeloval z njimi pri drugih roparskih podvigih.

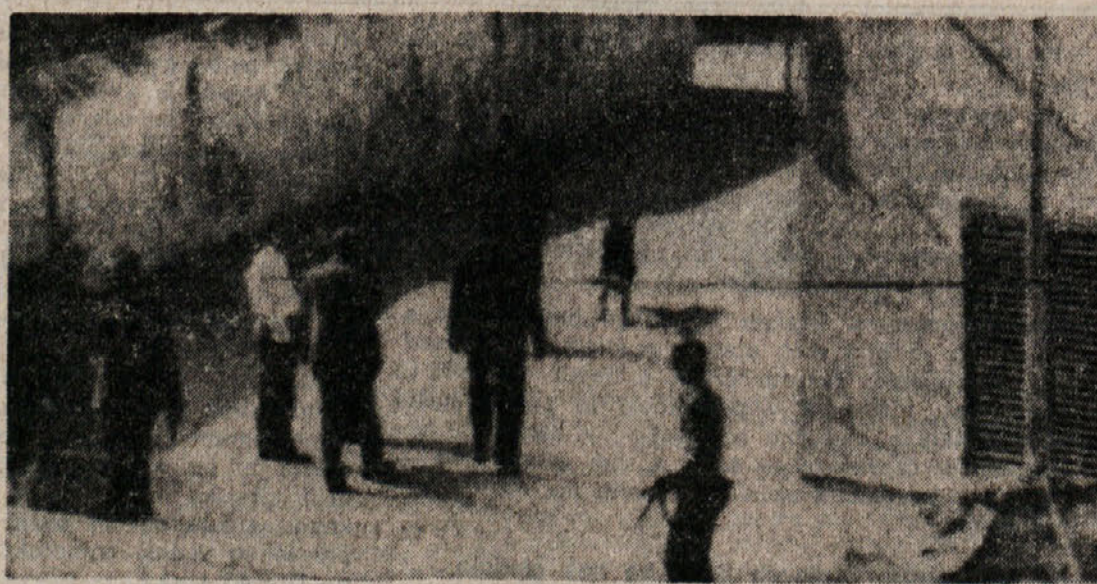
TRIDENT — V teh dneh je prvi delegacija iz Slovenije na uradnem obisku v avtonomni pokrajini Trident, kar je istočasno tudi prvi uradni obisk iz SR Jugoslavije. To dejstvo so gostitelji, ki so slovensko delegacijo izredno ljubozno sprejeli, večkrat poudarili, kot so tudi obsežno govorili o tesnih zgodovinskih vezeh med obema deželama in o skupni želji za sodelovanje. Pri tem so se sklicevali na boj proti nacifazizmu ter iste značilnosti prebivalcev goratih pokrajin, ki so delovni ter žele ohraniti svoje značilnosti in urediti avtonomijo.

Osrednji del razgovorov je bil včeraj na sedežu pokrajinskega sveta avtonomne pokrajine Trident, ki je prav v tem razdobju prevzela nove pristojnosti in tako v okviru «paketa» za južno Tirolce nekako spretno prišla do bistvene lastne avtonomije. Na tej osnovi se je osilil pomen deželne svete in deželne vlade, saj ima pokrajina sedaj mnogo večje pristojnosti, kot jih imajo deželne uprave v Italiji na splošno. Te značilnosti avtonomne pokrajine sta v pozdravnih govorih poudarila predsednik pokrajinskega sveta prof. Celestino Margonari in predsednik pokrajinske vlade dr. Giorgio Grirolli. Zavzela sta se tudi za tesnejše sodelovanje z SR Slovenijo. Prav sodelovanju pa je posvetil osrednji del svojega pozdravnega predsedniške skupščine SR Slovenije Beno Zupančič, ki je obravnaval razne konkretne možnosti in ozračje novih dobrososedskih odnosov in načel osimskega sporazuma.

Slovenska delegacija je sestavljena iz predstavnikov skupščine SR Slovenije, ki jo poleg podpredsednika Bena Zupančiča še zastopajo predsednik družbeno političnega zbora Stane Markič, podpredsednica zbora družbenega dela Jolanda Slokar, predsednik komisije za narodnostni Geza Bačić in sekretar komisije za mednarodne odnose Drago Mirošič. Prisoten je predsednik skupščine obalne skupnosti Koper dr. Branko Furlan, predsednik občin ljubljanske regije Fran Svetej in podpredsednik skupščine mesta Ljubljane Stane Vrhovec.

SOCI, DORIGO IN DE LAURENTIS NISO NIKOLI ZAPUSTILI KAZNILNICE

Presenečenje na Favignani: trojica jetnikov se je skrivala v zaporu

FAVIGNANA (Trapani) — Lov na tri zapornike, ki so v sredo zbežali iz zapore na otoku Favignani pri Siciliji, se je končal. Luciana Doriga, Oscarja Socia in Antonia De Laurentisa so našli 48 ur po pobegu tam, kjer jih sploh niso iskali: namreč v samem zaporu.

Trije jetniki so bili skriti v odprtini nad stropom De Laurentisove celice, kamor se je trojica očito splazila med protestno akcijo jetnikov, ki so jo vsi verjetnosti priredili prav zaradi tega, da bi odtegnili pozornost paznikov. Strop celice je bil prvotno zelo visok, saj je bil zapor nekoč stara utrdba, pred nedavnim so zato zgradili nov strop, med tem in starim pa je nastala odprtina, kamor so se trije zaporniki skрили.

Nšli so jih skoraj po naključju, ko je eden od paznikov slišal sum iz sancer izpraznjene celice. Pogledal je vanjo in ugotovil, da ni nikogar, pač pa je opazil razpoko na stropu. Takoj je poklical svoje kolege, s katerimi je odstranil nekaj opek stropa in posvetil v odprtino. Dorigo, Soci in De Laurentis se seveda niso mogli nikamor več skriti. Pri njih so našli 35 steklenic mineralne vode, večjo količino mesa, nekaj kilogramov sira, dvajset litrov mleka in kakih dvajset kil čudne zmesi krušne sredice, jajc in kuhane krompirja.

Kmalu po odkritju treh zapornikov so seveda spustili na prostost paznika